

ELŐFIZETÉSI ÁRAK:
 A kiadónálban átvéve:
 Egy évre 18 kor.
 Három évre 50
 A postán küldve:
 Egy évre 20 kor.
 Három évre 55
 A postán küldve:
 Egy évre 22 kor.
 Három évre 60

TISZÁNTÚL

POLITIKAI NAPILAP

A kiadónálban átvéve nap a postán küldve
 Egy évre 18 kor.
 Három évre 50
 A postán küldve:
 Egy évre 20 kor.
 Három évre 55
 A postán küldve:
 Egy évre 22 kor.
 Három évre 60

NAGYVÁRAD, okt. 17.

Hat százalék adóemelés.

Nagyvárad város jövő évi költségvetését ezuttal is nagy gondal állította össze *Ragány János* főszámvevő, de nagy gondot is okozott vele Nagyvárad város tanácsának és a törvényhatóság tagjainak.

Az ijesztő rém: a közköltő emelés újból előtérbe lépett. Pár év óta minden költségvetésnél beleizzad a pénzügyi bizottság, a tanács és a közgyűlés, hogy elűzze az újabb terhet a város polgárai nyakából. Ez eddig sikerült is a bevételi tételek emelése és a kiadásoknak a legszükségesebbekre szorítása által.

Az 1904. évi költségvetésben 6% közköltő emelést javasol a főszámvevő, a mi a polgárság újabb 36—38 ezer koronával leendő megterhelését jelenti.

Ez azonban aligha megy keresztül a törvényhatóság előtt, mert egyszerűen képtelenség, hogy a mai, nagyon is nyomoruságos viszonyok mellett ilyen új terhekkel támadják meg a polgárság egzisztenciáját. A nagyváradai közköltőt fizető polgárok helyzete nem javult, hanem éppen ellenkezőleg, rosszabbodtak a megélhetési viszonyai.

A kereskedők panaszkodnak a rossz üzleti viszonyok miatt s panaszkodnak, sajnos, alappal bir. Az iparosok még rosszabbul állanak; száz és száz iparosnak alig van meg a mindennapi kenyere. A háztulajdonosokra, adóemelés nélkül is újabb és újabb terhek hárulnak s a leg-

főbbnek menedéke a pénzügyi intézet, mert csak új kölcsönök útján tudja fedezni a kiadásokat.

Elismerjük, hogy egy olyan városnak, mint Nagyvárad, fejlődni kell, ez pedig áldozatokat kíván, azonban nem az adóterhek szaporítását várnók, hanem helyes, gazdaságos és öntudatos városi gazdasági politikával a jövedelmek más irányu fokozását.

Nagyjában átfutottuk a jövő évi költségvetés-tervezetet s azt látjuk, hogy ha talán nem egészen, de tetemesen redukálhatjuk a közköltő emelést.

A főszámvevő a *lovasrendőrség* felállítását akként tervezi, hogy ez maga fizetésben, ruházatban és felszerelésben mintegy 30,000 korona kiadást okozna. Hát ennek felét ezuttal bátran elhagyhatják, mert az első évben nem okvetlen kell 14 lovas-rendőr, hanem fokozatosan fejleszthetők oda ezen intézményt, hogy pár év alatt igen becses szervezete legyen a rendőrségnek. Kevesebb politika, de több tapintat és erély a rendőrségnél s akkor, legalább ideiglenesen lehet rendet tartani a mozgalmasabb időkben is. Választások, vagy más ilyen nagy dolgoknál 14 lovas-rendőr is kevés lenne.

Kitűnik a költségvetés tervezetből, hogy a porgámester áldozni akar a festőművészetnek s több arckép megfestését vette tervbe. Erről még a törvényhatóság mit sem tud s így meglepetésszámba megy. Szép gondolat mindenestre, de az időpont nem a legalkalmasabb, mert rossz vért szülne, hogy a polgármesterek arcképeit közköltő emelés-

sel készíttesse el a város. Lesz még erre kedvezőbb idő is.

Sajnos, de éppen így vagyunk a színház szubvencziójával. Erezzük, tudjuk, hogy helyes dolog volna a színház segélyezése, de erre más módot kell keresni, nem az adó emelését.

Gondos áttekintés után bizonyára még talál a bizottság és a tanács más rovatot is, ahol megtakarít még annyit, hogy ha lehet egészben, de legalább jó részben csökkentse az új terheket.

*

A főszámvevő által összeállított költségvetés *kiadási* tételeinél mindjárt az első: Személyzeti kiadások rovat 18800 korona emelkedést mutat, amit a vámszemélyzet dotációjának emelése és 14 lovasrendőr alkalmazása okoz. A ruházat és felszerelés szintén mintegy 10,000 koronával magasabb.

A közegészségügynél, régi gyógydíjak törlesztésére 6100 koronával több van felvéve.

A tanügy rovatot 9255 koronával emelte, a közs. iskolák fejlődéséhez képest, a költségvetés.

A gazdasági szükségleteknél 4200 korona az emelkedés s ebből 3000 korona a Városliget rendezésére van szánva.

A közigazgatási szükségletekre 8804 koronával többet vett fel a főszámvevő. Ebben 2000 korona a polgármesterek kongresszusára szolgál, míg a polgármester utasítására 0 felsége, a főispán és a polgármesterek arcképeinek megfestésére szintén 2000 korona van felvéve.

A színház részére fűtés és világításra 6000 korona szubvencziót proponál a budget.

A „TISZÁNTÚL“ TÁRCZÁJA.

A dűda siralma.

Írta: Tarczai György.

A budai esküdtek közül szent Mihály hava végefelé lóra ül az, a ki legtöbbet konyit a vinczellérmesterekhez s illő kísérettel: tizenkét kapáslegényvel, hét vinczellérrrel, két szál alabárdos darabonttal végig járja a város határában fekvő szőlőket.

Rég nem került oly hamar vissza szőlőkötő kőrutjáról szenátor, mint *Ovein Miklós*, mikor ráesett e gyomrot megviselő megbízás.

Forró volt a nyár, derűsen köszöntött be az ős, a szőlő korán éret s édes volt, mint a méz. A budaiak örömtől repeső szívvvel hallgaták a fölriadó dobörgést, melylyel a szűret várattalul korán beköszöntő idejét kihirdették.

Még a főbíró is megfedekezett *Mária királynőről*, a kit Horvátországban fogságra vetettek a lázadók, szemé láttára fojtván meg édes anyját, *Erzsébet királynét*, a miért a zavargások lecsillapítása okáért közöttük termett. *Vulginusz mester* néhányad magával szenátorai közül követségbe ment, a királynő távollétében megkoronázott *Zsigmondhoz*, a ki Budavárában lakott. Itt vett magának házat a könnyelmű fiatal király, mivel a fejedelmi fényvel berendezett palotában minduntalan nyakára jártak az Ó-Budán lakó káptalan tagjai, az odaszálló főpapok, főurak, a kik kicsapongó életmódjáért örökösen szemrehányásokkal álltak elébe s rossz néven vették tőle azt is, hogy nem siet királyi felesége kiszabadítására, holott csak neki köszönheti, hogy a magyarok királyuknak megválasztották. A király hadai egybegyűlésére várakozik félév óta Budán. Közbe-közbe nagyokat mulat fiatal cimboráival, a cseh lovagokkal s talán azért késik a horvátok ellen tervezett háború; a hadi

költségnek minduntalan lába kél, a seregek ellátására szánt pénz ebutra kerül. Nyáron a király udvarában termett *Birbo Pantaleon*, Velence követe s sokfelé hire terjedt, hogy békés uton eresztik ki fogságából *Mária királynőt*. A budai szenátorok már olybá vették, mintha meg is történt volna. *Zsigmond király* azonban tiltakozott az ellen, hogy a királyi szőlők szűretjét a szokásos ünnepségekkel töljék meg a míg fejedelmi felesége körtömben siyulódik . . .

Vulginusz főbíró ismét kidoboltatta, hogy a király nem vesz részt a szűreten, szőlőjét csöndben szedik le; a polgárok most már rögtön hozzáfoghatnak saját szőlőik vigsgaihoz. Es másnap reggel megindult a népek vándorlása; a várbeli utcák délig szinte kihaltak; *Zsigmond király* ásitva néz ki szent György piacára ablakából, a honnan máskor a vásárra jövő fiatal nők zibongásában gyönyörködik. Bolondul a szép lányokért és ebédje sem esik jól az ifjú királynak, hogy

FÁBRY TESTVÉREK

nagy áruháza

Nagyvárad, Olaszi, Fő-utca.

Telefon szám 76.

Egyedüli keresztény kalap és uri divat üzlet Nagyváradon.

Őszi és téli idényre legújabb divatu uri és fiu kalapok, női, férfi és gyermek Budapesti kézimunka készítésű **CZIPÓK**, a legnagyobb választékban *férfi fehérneműek*, *keztük*, *harisnyák* s mindennemű *uri divatcikkek*, meglepő szép választékban. 445

Lelkiismeretes kiszolgálás.

Elősmert szolid bevásárlási hely.

Az előre nem látható kiadásokra 5552 koronával van több felvéve, mint a folyó évben.

A bevételeknél a pénztári maradvány 21655 koronával több, mint a folyó évben.

Az állatvásártérknél viszont 3550 koronával kevesebb van beállítva, mint az évre.

A szikvizadó bevétele, a házikézelés és az ásványvizadó behozatala folytán 6280 koronával több van bevételül feltüntetve, a vásártéri helypénz bevétel pedig 3000 koronával több.

A cselekvő tőkék kamatainál 9390 korona összeggel kevesebbet vett fel a főszámvevő.

A többi rovatok, úgy a kiadás mint bevételnél, csekély változással az ez évi összeget mutatják.

Az 1904. évi költségvetés főösszesítése különben a következőkben állítható össze.

A) A szükséglet:

a) rendes kiadások	1032115 kor.	99 fill.
b) rendkívüli kiadások	21080	> 36 >
c) beruházási	16450	> — >
d) átmeneti	660198	> 89 >

A szükséglet főösszege 1.729.845 kor. 24 fill.

B) A fedezet:

a) rendes bevételek	931173 kor.	83 fill.
b) átmeneti bevételek	499764	> 22 >

A fedezet összege 1.430.938 kor. 05 fill.

lévén a szükséglet főösszege 1.729.845 > 24 >

mutatkozik fedezeti hiány 298.907 kor. 19 fill.

mire nézve tisztelettel indítványozom, hogy ennek fedezetére, a 695.133 koronában kimutatott állami egyenes adó arányában — a költségvetés fedezeti részének illető főrovata alatt már beiktatott 5% községi iskolai, 2% ipariskolai és 3% kisdóvodai pótdadón felül, további 43 százalék, mindössze tehát ötvenhárom (53) százalék községi pótdadónak megszavazását; — vagyis a jelen évre érvényes közköltőnek hat (6) %-tólival történendő felemelését illetékes helyén kieszközölni méltóztassék.

Az 1903. évi költségvetés előterjesztése alkalmával reá mutattam azon jelentékenyebb intézkedésekre, melyek nézetem szerint a közelebbi jövőben végrehajtandók lennének, s a melyek a város fejlődése érdekében szükségesek és a melyek megvalósítása a város háztartását közelebből érdeklik.

Ezen alkotások a következők:

1. A polgári leányiskolának és az olasziai elemi leányiskolának városi épületekbe való elhelyezése;
2. Az általános csatornázás;
3. A város utcáinak rendezése és burkolása;
4. A Fekete Sas-szálloda átalakítása;
5. A városliget (Erzsébet-liget) rendezése;
6. A vágóhid átalakítása és kibővítése;
7. Némely ingatlanoknak eladás útján való értékesítése;
8. A szervezeti szabályrendelet módosítása.

Mindezen alkotások fontosságát nemcsak a tek. tanács, de a tek. törvényhatósági bizottság is elismerte, aminek bizonyosságul szolgálhat az a körülmény, hogy ezek legnagyobb része a megvalósításra csaknem elő is van készítve, sőt a végrehajtás küszöbén áll.

Lehetne még ezeken kívül egyes szükségletekre, mint olyanokra reá mutatni, amelyeknek előállítása a közel jövőben nem kevésbé kívánatos volna; azonban ettől ezuttal tartózkodom, mert a jelen viszonyok, különösen a munkás kérdés elfajulása miatt nem alkalmassak arra, hogy a város közönsége ilyen, bizonytalan megterhelést maguk után vonó intézkedések megvalósítását tűzhetné napirendre.

Meg vagyok ugyancs győződve arról, hogy a középítkezések és alkotások terén a város jól felfogott érdekében áll egyelőre a további terjeszkedést egészen a lehetőség határáig megszüntetni és minden törekvést arra irányítani, hogy a sok tekintetben mutatkozó pangás nyomása alól szeretett városunk ugyszólván egész lakossága mielőbb felszabadíttassék.

Ezek után áttér a házi pénztárral kapcsolatos alapok 1904-ik évi költségvetésének ismertetésére és indoklására.

A válság stagnál.

Lukács László csak délután érkezett haza Bécsből és miután, mint már tegnap megírtuk, megint ő van előtérben, mint leendő miniszterelnök, nélküle nem csinálnak semmit. A kilenczes bizottság csak este ülésezett, a napot a Deák-ünnepély foglalta le és így határozottan politikai szünet volt elannyira, hogy még a miniszteri listák kombinálása is szünetelt. A mai est és a holnapi nap elteltnek előzetes tárgyalásokkal és hétfőre valahára várható a döntés a személy iránt.

Osztrák egészségügyi miniszterium.

Bécsből jelenti tudósítónk telefonyn, hogy az ausztriai orvosok mozgalmat indítottak egy egészségügyi miniszterium létesítése céljából. Az orvosok ilyen értelmű memorandumot nyújtottak be a kormánynak.

Deák Ferencz ünneplése.

Október 17 a magyar nemzet hálás emlékeztetőnek ünnepe volt az idén. Egyik legnagyobb fiának: Deák Ferencznek 100-ik születési évfordulóját a nagy ember tüneményes egyéniségéhez méltóan ünnepelte meg a nemzet.

Nemzetünk legújabb történelmének irányítójának, közjogi helyzetünk megteremtőjének szellemét ismét életre keltette az emlékezés. A fő ünnepség a budapesti belvárosi templomban és a Deák-szobor előtt folyt le s alább hozunk részletes tudósítást:

Budapestben.

A hivatalos főistentisztelet

délelőt féltizkor kezdődött a belvárosi plebániatemplomban, melyet az ünnepi alkalomra a székesfőváros, mint kegyur, nemzeti lobogókkal és délszaki növényekkel pompásan földszíttett. A templom előtt, ahol a rossz időben is sok száz főnyi közönség gyűlt össze, báró Splényi Odön rendőrtanácsos és Kaky Imre felügyelő vezetésével nagyszámu rendőrség tartotta fenn a rendet. A templomban dr. Csopor József tanácsjegyző vezetése alatt a főváros fiatalabb tisztviselőiből alakult rendezőség gondoskodott a rend mintaszerű fenntartásáról. A főhajó hosszában a főváros csatlósi állottak díszőrséget. Kilencz órától kezdve sürű egymásutánban fényes díszmagyarban a meghívott előkelőségek, a kormány tagjai, főrendek, képviselők, törvényhatósági bizottsági tagok.

A főszentélyben külön helyen ült a király képviselője, gróf Apponyi Lajos magyarországi udvarnagy. Az első padsorokban foglaltak helyet: gróf Khuen-Héderváry Károly miniszterelnök, Wlassics Gyula, Kolossváry Dezső, Láng Lajos és Plósz Sándor miniszterek, gróf Csáky Albin a főrendiház, gróf Apponyi Albert a képviselőház elnöke, báró Fejérváry Géza tábornagy, Seüll Kálmán, Hieronymi Károly, Perczel Dezső, gróf Andrássy Tivadar és gróf Csekonich Endre valóságos belső titkos tanácsosok, Császká György kalocsai ér-

ma egyet sem látott a mosolygó szemű, sugártermetű, fűgén tova tipegő budai nők közül...

A budai hegyek lankáin eleven a nyüzsgés, muzsikaszó hangzik föl minden bokorban. Az üstfenekű dobok puffogása fülhallatszik a várba is, a kamaragróf házáig, a hol Zsigmond lakik, annak erkélyére, a hol délutánonkint az ifjú király cimboráival borozgatni szokott. A félkörben elnyúló hegyek alján a nyéki erdőből kezdve Sassadig szoroson egymás mellett húzódnak végig a szőlők. A sárguló venyigék tengerében mindmennyi izgó-mozgó virágként villan fel a tőkék körül sürgő szedő-lányok szines rokolyája.

— Nem mennék el valamelyik szüretre, a hol ránk nem ismernek? — kérdi a király és az erkélyen ülő három lovag szeme fölhangol.

— Csak Ó-Budára mehetnénk, — véli Pantaleon, a velencei követ, a ki hazája üdvét szemei előtt tartván, részt vesz Zsigmond ki-

rály minden csinyjében s így jókedvében csikar ki jobbnál-jobb előnyöket a büszke reszpublika javára, melyet Nagy Lajos király megalázott.

Félóra múlva Felhévizen tul ügetnek négyen: Zsigmond király, Pantaleon, Prplicz s Szmrtics cseh lovagok.

Este van, enyhe őszi este. A munkások nyugovóra tértek. Csak a gazda vendégei maradtak a Huza-hegye-alján, Zoppo Jeromosnak a Hármashatárhegy lábánál elterülő szőlőjében. A présház előtt vig dudaszó mellett járják a tánczot a fiatalabb vinczellérek a gerezdzedő lányokkal. A négy idegen lovag is közéjük vegyül s a legszebb nőket udvariasan nekik engedik át a tánczosok. Zoppo mester fölismerte Pantaleont, akit egyszer az ó-budai királyi palota előtt látott s a vinczellérnép töle tudta meg, hogy nagy urakkal van dolga.

— Nézd Giuliettát, — dörmögi a mellette

ülő dudás fülébe a huros szerszámát pöngető talián kapáslegény.

Giulietta Zoppo vinczellérmester leánya s a dudáló magyar legény készsége panaszosan fölbug viselkedésének láttára. A jövő szüretkor már ő is vinczellérmester sorba kerül, jóvendőbelijének szemelte ki gazdája leányát, a ki jó szívvvel volt hozzá. Az ő kedvéért fanyalódott a duda nyekgetésére s most rá sem néz, mintha tánczos, a legfiatalabb idegen lovag megbabonázta volna szívét. A tüzes szemű olasz leány gyönyörűen járja a magyar tánczot, kissé ügyetlenül lejt oldalán párja: de ő azért kaczerán néz farkasszemet vele s mosolyog, édesen föl kaczag, midőn a fülébe sug. Szücs Tamás fejűkhöz vágna dudáját, ha gazdája itt nem lenne. Így azonban csak fojja tovább s fölzaklatott szíve megkönnyebbül, midőn a leány fölhevülten letül.

A nők lassanként elszélednek. Az idegen lovagok a lugasba térnek. Fáklyafény űzi széjjel a lombok homályát, vig kocczintás járja,

Uj üzlet!

FISCHER SÁMUEL

üzletvezető vezetése alatt

KASSOVITZ FÜLÖP

czég (Zöldfa-utca 36. sz. alatt)

Uj üzlet!

Férfi
Fiu és
Gyermek

RUHA

fők üzletet nyitott.

Ruha megrendelések olcsón és jutányosan vállaltatnak mérték szerint.

egy minden igényt kielégítő

Amidőn legjobb, saját gyártmányu s az egész országban hírnévre szert tett kész férfi és gyermek öltönyöket, felöltöket, raglán ulster és sport kabátokat, szörmeárukat és utazó bundákat megvételre ajánlom, biztosítom a n. é. vevőközönséget, hogy feltűnő olcsó és kitűnő áruim mindenütt megelégedést fog kelteni.

B. látogatást kér

FŐ-ÜZLET:

Zöldfa-utca, Stern Gyula
czéggel szemben.

Kassovitz Fülöp

nők-üzlete Zöldfa-u. 36.

sek, *Fehér* Ipoly pannonhalmi főpát, Gromon Dezső, Nem-skéri Kis Miklós, Molnár Viktor és gróf Winckenburg Márk államtitkárok, gróf Pejacevich Tivadár horvát bán, Vétessy Kálmán, Brczik Árpád és Schyttra István miniszteri tanácsosok, Rudny Béla főkapitány, Kornfeld Zsigmond, Choria Ferenc főrendiházi tagok, Csiky Kálmán és Ráth Péter m. kir. udvari tanácsosok, Képegy Árpád, Várady L. Árpád püspök, Hoffmann József és Göcse László miniszteri osztálytanácsosok, dr. Demeczky Mihály, a Ferencz József-intézet kormányzója, gróf Zichy János, *Rakovszky* István, *Miklós* Odón, *Gorove* László, *Rákosi* Viktor, *Benedek* János, *Telegdy* József, *Csernok* János, *Nagy* Mihály, *Nyegre* László, *Széchenyi* Aladár, gróf *Zichy* Aladár országgyűlési képviselők. A kegyuri helyen ültek: *Márkus* József főpolgármester és *Halmos* János polgármester vezetésével az alpolgármesterek és összes tanácsosok. A főhajó padsoraiban foglaltak helyet *Beniczky* Lajos alispán, *Fazekas* Gusztáv főjegyző és *Lángos* Kálmán árvaszéki elnök Pestvármegye képviselőjében, továbbá a vidéki törvényhatóságok küldöttei, jobbára főispánok, alispánok és polgármesterek.

Pont fél tizkor érkezett meg dr. *Kohl* Medárd püspök dr. *Andor* György primási titkárral. A főpapot a bejáratnál a papság élén *Kirner* Károly belvárosi apátplébános, fogadta. Nyomban reá megkezdődött a háladó istentisztelet, melyen dr. *Kohl* Medárd püspök pontifikált fényes segédlettel.

Istentisztelet alatt az ének- és zenekar *Szantner* Zsigmond zeneakadémiai igazgató, karnagy vezetésével *Beethoven* nagy C-misét ad a elő, amely mindenki mély áhitatot keltett. A misében előforduló szövegeket *Bleuer* Andorin és *Faraagó* Bella urhölgyek, *Richter* Elemér és *Ney* Bernát operanékesek énekeltek. A Gradualt és az Offertoriumot *Szojyer* Ilonka és *Szendrói* Lajos, az Operaház tagjai adták elő.

Az istentisztelet délelőtt 11 órakor ért véget.

A Deák-szobor előtt.

A Ferencz József-tér ünnepi köntöst öltött. A házakról zászlók lengenek, minden ablak tele közönséggel. A Deák-szobor szinte roskadozik a gyönyörű koszorú terhe alatt.

A Deák-szoborral szemben pazar díszű király-sátor állott bíbor bársonyhóll a királyi monogrammal. A sátorban a királyi képviseletében *Apponyi* Lajos gróf főudvarmester jelent meg. Köréje gyűlekeztek: *Héderváry*, *Láng*, *Kolossváry* és *Wlassics* miniszterek; *Apponyi* Albert gróf, *Csáky* Albin gróf, *Császka* kalocsai érsek.

a muzikusiegyenye is tovább játszanak. Tamás most már vigan fujja; de ijedtében kiesik szájából a duda csutorája, mikor az egyik vendég tovalopózik: *Giuliettának*, az ő *Julcsájának* táncosa volt. Kinzó sejtelmek fogják el a legény szívét; a szőlők alján van mesterének a háza s az idegen arra ment. Tamás legény nyugtalanul fészkelődött helyén. Kis vártatva utána oson. *Pantaleon* azonban, akinek feltűnt viselkedése, nyomában terem.

— Hová, legény? — kérdi tőle.

A dudás tekintete dühtől szikrázik, a szemrehányások özönére fakad ajka; mégis halkan beszél, hogy gazdája meg ne hallja.

— Vajjon a homlokára vagy-on-ó irva, hogy a te szeretőd? — vág szavába *Pantaleon*.

— Nem mondtam, hogy szeretöm. De ti nagy urak vagytok. Minek veti az is szemét szegény vinczellér leányra?

— Semmi közöd hozzá, — mondja a tallán ur ingerülten s a legény kést ránt elő.

— Majd megmutatom neki — tör ki aj-

A sátor körül csoportosultak az akadémia és a főváros küldöttsége.

Apponyi Lajos gróf a szobor talapzatára helyezte a király gyönyörű koszoruját, melynek szalagján a felírás áll:

Deák Ferencz emlékének — hálás királya.

Fél tizenkét órára tüzték ki az ünnepet, de már tizenegy órakor megtöltötték az elkerített helyet a törvényhozás, a főváros s a törvényhatóságok küldöttségei. Az országos magyar daléregyesület elénekelt a *Hymnust*, a mit levett kalappal hallgatott meg a közönség. Ezután riadó éljenzés közt rátették a *királyi koszoruját* a szoborra, majd *Mihályffy* Károly, a Nemzeti Színház tagja lépett a piros posztóval borított emelvényre s nagy érzéssel, az egész tért becsengő hangon elszavalta *Lampért* Géza koszorus ódját.

A remek költemény mély hatást tett a közönségre s megtermékenyítette a hangulatot *Halmos* János polgármester magasra szárnyaló, eszmeavadag ünnepi beszédének. Az ünnepet a Szózat eléneklése zárta be.

A Deák-mauzoleumban.

A kerepesi-uti temetőben levő Deák-mauzoleumra a Budapesti Tudomány-Egyetem ifjúsága helyezte el még tegnap délután a koszoruját. Elsőnek azonban még tegnap délelőtt jelent meg a mauzoleumnál lovag *Püspöky* Grácián, a ki huga kíséretében róttá le rokonuk, *Deák* Ferencz emlékére szánt kegyeletük adóját, egy díszes koszoru alakjában. Ma délelőtt pedig az első között volt a székesfőváros küldöttsége *Halmos* János polgármester, *Viola* Imre tanácsnok, *Rényi* Dezső főjegyző, stb. remek szalagokkal ékesített díszes koszorút tévén le Deák-mauzoleumára. A mauzoleumot a főváros kerlészei régi jó híréhez képest pазaron, nagy izléssel feldiszipitette.

Nagyváradon.

Városunkban az összes tanintézetek a hála emlékezésével ültek ünnepet.

Az ifjúság lelkében felújult a nagy ember emléke. Hatalmas egyéniségéről szép emlékezőket hallottunk felnőttek, ifjak és gyermekek ajkáról. Idején való volt az új nemzedék lelkébe vésní az egyik legnagyobb magyar példáját, hogy hódolni és követni tanuljanak egy tüneményes szellemi erejű, következetes, tiszta és sziklaszilárd jellemű embert.

A nagyváradai ünnepségekről részletes tudósításunk a következő:

kán a keserűség; de a velencei vasmarokkal fogja le fenyegető karját.

— Szerencsétlen! tudod-e ki ellen akarsz rontani? — suttogja. A legény habozik s midőn a követ megmondja, csüggedten hanyatlik le feje.

— A király! — mormogja megsemmisítőten. — Hát igaz az a kőszó hir, amit felőle terjesztenek. Ne félj, te nagy ur; magyar ember gondolatban sem vét királya ellen.

Pantaleon mosolygott; eszébe jutott a szerencsétlen *Kis* Károly király sorsa. A fiatal legény lemondással teljes fájdalomtól vonagló arca azonban meggyőzte arról, hogy ez úszintén beszél.

— Elbujdosom, te nagy ur. Megsiratom kedvesemet, noha megérdemli sorsát, mert látam, hogy kaczerkódott.

Igy beszélt *Szűcs* Tamás... *Pantaleon* magára hagyja. A lugasban már hangosan vannak. *Prplicz* és *Szmrtics* lovagok alaposan be lehetnek rugva. Cseh beszédjük messzire hallatszik; pedig ha józanok, meg sem mukkannak anyanyelvükön: a budaiak nem állhatják ki ne-

A kath. jogakadémián.

A legimpozánsabb ünnepélyt a kath. jogakadémia polgársága rendezte, bár sajnálattal jegyezzük fel, hogy az ünnepélynek műsorában helyet foglalt egy szavaltat is, mely nem illett az ünnep keretébe s ennél fogva méltó megítélésért keltett úgy a nagyközönség, mint a tanári kar és ifjúság körében; az ifjúság maga a legjobban sajnálja a tapintatlanságot, mely nem történhetett volna meg, ha a próbát megtarthatták volna. Ezt a kalamitást leszámítva az ünnepély szép lefolyású volt. A díszterem színtől megtelelt városunk legelőkelőbb közönségével, kik között láttuk *Radu* Demeter gör. kath. püspököt, *Gróca* Béla prépost kanonokot stb.

Az ünnepély a Hymnussal vette kezdetét, melyet az ifjúság énekelt. A közönség felállva helyéről hallgatta. *Géczy* Imre olvasóköri elnök rövid, lelkes beszédben az ünnepélyt megnyitotta.

Az ünnepély fénypontja *Popity* János gyönyörű, emelkedett ünnepi beszéde volt, mely nagy hatást tett a közönségre.

A szónok beszédében *Deák* Ferencz 40 éves politikai működését három korszakra osztja. Politikai közszereplése első korszakában *Deák*ot úgy jellemzi, mint vezérét azoknak, a kik fáradhatlanul küzdenek az egységes nemzeti állam megteremtésén. A jobbágyok személyes szabadságának biztosítása, a rendiség maradványainak eltörlése, a hiteltörvények és büntető jogi reform stb. azok az eszmék, melyeknek keresztülvitelével egyengették az utat a nemzeti állam érdekében. Hangsúlyozza *Deák* abbeli politikáját, hogy a korona és nemzet között a kölcsönös bizalmat, mint a haladás sarkalatos feltételét tekinté, s annak létrejöttén fáradozik. Az elvi alapon álló pártalakulás megteremtését, az 1843-iki büntetőjavaslatok elkészítését *Deák* érdemei közé sorozza. A második korszakban a passiv resistentia politikáját vázolja a megemlékezik *Deák* felirati beszédeiről. Közszereplése utolsó korszaka az 1867-iki kiegyezés, melynek ismertetése után *Deák* jellemét domborítja ki és szónoklatát jellemzi. A nemzet kegyeletéről szólva megható szavakkal emlékezik megboldogult királynőnk megjelenéséről a ravatalnál. Beszédét ügyesen fejezte be *Arany* János *Széchenyi*ről írt ódjának egyik szakaszával, *Deák*okra vonatkoztatva a annak gondolatmenetét.

A tetszésnyilvánítások után *Csatáry* Imre szavaltta el saját költeményét *Deák* Ferencz emlékezte címmel.

Ezután az akadémia igazgatója dr. *Bozóky* Alajos lépett az emelvényre s néhány lelkesítő szó után átadta a pályadíjat, ötven ko-

vetés nélkül, ha a *Zsigmond* királyljal közjük özönlött jövevények csehül szólalnak meg.

Tamás legény nem ügyel a lugasból kitörő zsvajra. Tétován áll helyén, aztán gépiesen lefelé indul. Zappo mester házában már sötétek az ablakok. Hátha csak hia káprázat gyanakodása? Óvatosan megkerüli az udvart s amint sővénye mellé kuszik, megáll szíve verése; a ház tulsó oldalán nyitott ablakában ül *Giulietta*, előtte áll lovagja, akire ő kezet nem emelhet.

— Hatalmas ur vagy, — hangzik föl a leány halkán csengő hangja. De bátor is. Nem riasztott vissza kedvesem bosszujával való fenyegetésem.

— A pokol milliom úrdögével is szembe szállnék érted.

— Azt mondtad: szeretsz. Hogy higgyem el, mikor már egyszer elámitottál... Iródiáknak jelentéd ki magad, míg észre nem vettem a nyakadban függő aranylánczot, melyet rosszul rejtettél el köntösöd alá.

— Noked adom egyetlen csóködért.

Tamás elpirult, a miért leselkedett; de

Az iskola idény beálltával különböző alaku kötőkosarak, iskolatáskák, melyek legolcsóbb árakban lesznek árusítva. Továbbá nagy választék gyermekkosakban, utazó kosarakban stb.

Számos megrendelést kérve kiváló tisztelettel

OPPENHEIM F. VILMOS kosáráru kereskedése

Nagyvárad, Fő-utcza, Barts-ház.

401.

Nagymennyiségben megérkeztek
szőlő szállító kosarak

5 és 10 kilós úrtartalommal.

ronát nyert ünnepi beszéd szerzőjének, *Popity János*nak.

Végül az ifjuság a Szózatot énekelte.

A főgimnáziumban.

Reggel kilenc órákor szent misét hallgattott az ifjuság, azután felvonultak az intézeti díszterembe, melynek néhány széksorát ekkorra díszes hölgyközönség, városunk társadalmának néhány előkelő alakja foglalta el. Megjelent az ünnepségen *Nátafalussy Kornél* kir. tanácsos, főigazgató is. Először a Hymnuszt énekeltek. *Novotny S.* Alfonz igazgató gyönyörű essay-szerű ünnepi emlékbeszédet mondott. Különösen megkapók voltak zárószavai, melyekkel Deák Ferenczet, mint a munkás, alkotó hazaszeretet, a megrendíthetetlen lelkiegyensúly és államférfiai bölcsesség kimagasló alakját állította az ifjuság elé. Az elragadó szép szónok at nyomában viharos lelkesült taps, éljenzés hangzott fel. *Asmány Gyula* VI. o. t. sikerült szaválata után *Zimányi József* VIII. o. t. munkáját »Deák Ferencz életének és pályájának méltatása« olvasta fel *Suhajda Béla* VIII. o. t. az ügyes tollu ifju szerző különösen Deák államférfiai tévékenységét domborította ki nagyobb tanulmányra valló részletességgel. A szép ünnepély a Szózattal ért véget.

A reáliskolában.

Szép ünnepélyvel áldoztak a haza bölcsé emlékének az állami főreáliskolában. A tornateremben szépszámu szülő s érdeklődő jelent meg az ünnepélyen, mely a Hymnuszt éneklésével vette kezdetét. *Staubert József* igazgató tartalmas, hazaszeretetre buzdító ünnepi beszédet mondott. Utána *Weisz Emánuel* VIII. o. t. olvasta fel sikerült dolgozatát *Deák Ferencz* életéről és működéséről. Végül az ifjuság a Szózatot énekelte.

A kereskedelmi iskolában.

A felső kereskedelmi iskola tanári kara és ifjusága délután három órákor rendezte Deák-ünnepélyt a Kereskedelmi Csarnok dísztermében, melyet teljesen megtöltött az érdeklődő közönség, kik között az iskolafentartó Kereskedelmi Csarnok is szép számban volt képviselve. A Hymnuszt áhitatos hangjai után *Kováts S. János* igazgató mondott nagyhatású meggyítő beszédet. Finom vonásokkal festette Deák Ferencz nagyságát, s az ő államférfiai bölcsességét, melylyel az akkori vészes időben alkotmányunkat megmentette. Utalt a jelenlegi súlyos helyzetre, s végül ama kívánságának adott kifejezést, bárha ismét támadna egy Deák Ferencz, ki a jelenlegi válságos állapot-

ból is kivezetné a nemzetet. *Steiner Edgár* f. o. t. Tóth Kálmán »Deák Ferencz« című költeményét szaválta fiatalos tüzzel. *Kaufmann Mór* Deák Ferencz pályáját méltatta hosszabb szép beszédben. *Weisz Jenő* f. o. t. Vörösmarty Mihálytól a »Honszeretet«-et szaválta. Ezután az ifjusági énekkar a Szózatot énekelte. Az ünnepélyt az ifj. zenekar precíz játéka fejezte be, mely Várady Aladár zenetanárnak a százados évfordulóra szerzett Deák Ferencz indulóját játszotta.

Az Orsolya-zárdában.

A sz. Orsolya-rend vallásos és hazafias szellemben működő tanítótestülete is hálás kegyelettel áldozott a mai napon Deák Ferencz, a haza bölcsé emlékének.

Délelőtt 9 órákor a zárda elemi, polgári iskoláinak és a tanítónőképző-intézetnek növendékei levonultak testületileg a zárdatemplomba, hol *Brém Lőrincz* püspöki aktuarius csendes misét tartott. Szentmise után tanárnők vezetésével a tanítónőképző egyik tágas termében gyűltek össze s itt kezdetét vette a mindvégig vallásos és hazafias szellemtől áthatott iskolai ünnepély.

A növendékek együttes énekkara elénekelte a Hymnuszt, mit az egybegyűltek állva hallgattak végig; majd *Makucz Ernő* zárdalelkész, tanítónőképző-intézeti tanár lépett az emelvényre és ünnepi beszédet tartott a növendékekhez, röviden érintve a nap jelentőségét. *Schönstein Erzsébet* IV. éves képeződésű felolvasása következett ezután, ki a miniszteri utasítás értelmében megírt »Deák Ferencz érdemeinek méltatása« című igen sikerült első házi dolgozatát olvasta fel; élénk és a növendékek lelkét mélyen megrázó szavakban ecsetelte a nagy férfi hazafiai működését, különösen a király és nemzet közötti kibékülés megteremtése által szerzett érdemeit; — a mindvégig figyelmet érdemlő felolvasót a növendékek zajos tapsa jutalmazta; a felolvasást *Zeley Irén* szaválata követte, ki *Ujváry Béla* ezen alkalomra írt »Deák Ferencz« című költeményét adta elő; a mély érzéssel és igazi pathosszal előadott szaválata után a »Szózat« éneklésével véget ért a sikerült hazafias ünnepély.

A közs. polg. leányiskolában.

Kedves, szép ünnepélyt rendezett a haza bölcsének emlékeztérére a községi polgári leányiskola.

A városház ócska termében gyűltek össze a leánykák tanárnőikkel s nagy számu előkelő közönség. A feldiszipelt terem nyugati falán díszlett Deák Ferencz életnagyságu képe, meg-

koszoruzva. A leánykák mindannyian nemzeti színű mellcsokorral jelentek meg.

A szép ünnepélyt a leánykák dalköre nyitotta meg, a pompásan előadott Hymnussal.

Mindjárt utána következett az ünnepély fénypontja. Özv. dr. *Személy Kálmán*né, az intézet fenkölt lelkű, kiváló tanárnője remek emlékbeszédben méltatta a haza bölcsének működését; pompás jellemrajzot alkotott Deák Ferenczről a sikerült beszéd keretében. Erőteljes vonásokkal mutatott rá a 67 előtti időkre s úgy vezette végig hallgatóit a magyar történelem ezen jelentős korszakán. Lelkes, szívből fakadt ovációkban köszönték meg a közönség és tanítványai a remek beszédet.

A program többi része a következő volt:

Deák Ferencz emlékezete. Tóth Kálmántól. Szaválta *Berger Emma* IV. o. t.

Részlet a »Bánk bán« operából. Erkeltől. Előadta a dalkör.

Levél Vörösmarty Ilonához. Deák Ferencztől. Előadta *Kovács Margit* IV. o. t.

»Haza bölcsé!« Hercege Ferencztől. Előadta *Hendel Kornélia* IV. o. t.

»Szózat.« Énekeltek az összes tanulók.

A polgári fiúiskolában.

A községi polgári fiúiskolában, folyó hó 17-én délelőtt tartotta meg a tanári kar »Deák emlékeztérére« szentelt ünnepet. Az intézet dísztermében reggel 8 órákor gyűlt egybe a 400 főnyi tanulócsereg a tanárok vezetésével. A »Hymnuszt«-szal kezdték meg az ünnepet, mely után *Vinkler Lajos* igazgató mondott meggyítő, röviden rámutatva Deák Ferencz halhatatlan érdemeire. Az ünnepi beszédet *Ó Dezső* tanár mondta. Lelkesedéssel és kegyelettel méltatta a »Haza bölcsé«-nek hazafiai és államférfiai erényeit, buzdítva az ifjuságot arra, hogy a haza törvényeit, az igazságot, a hazaszeretet szent érzelmeit mindenkor oly szelíven tisztasággal és önzetlenséggel őrizze meg, mint Deák Ferencz egész életében és államférfiai működésében. A lelkes beszéd élénk benyomással volt az ifjuságra.

Reményi Andor »Deák Ferencz« (irta: *Ujváry Béla*) és *Roth Adolf* (felső osztályu tanuló) *Minke Béla*: »A haza bölcsé«, című költeményét szaválta. A szép ünnepélyt a »Szózat«-tal fejezték be.

Szép ünnepségek folytak le az említettek kivül az újvárosi *Immaculata-zárdában*, az összes elemi iskolákban, melyekben hazafias dalokat énekeltek, verseket szaváltak s a tanítók a gyermekek értelmi fejlettséghez mért beszédekben magyarázták meg a nap jelentőségét.

A templomokban pedig a százados évforduló alkalmából szentmisét mondtak.

Pecze-Szőlősn.

Pecze-Szőlősn ma, vasárnap délelőtt 11 órákor mise után lesz az ünnepély Deák Ferencz emlékére a róm. kath. elemi iskola tanteremben. Az ünnepélyt a tanulóifjuság éneke nyitja meg, mely a Hymnuszt adja elő. Az ünnepi beszédet *Vidovich György* kanonok, plébános mondja. Végül az ifjuság a Szózatot énekl.

TAJÉKOZTATO.

Okt. 26. Sakkverseny a Royal-kávéházban.

Régészeti és történelmi muzeum (Schlauchpark) nyitva minden vasárnap és ünnepnap d. e. 10 órától fél 1-ig és d. u. 3-5-ig 10 krért. Kedden és csütörtökön d. u. 3-6 óráig 20 krért. Más időben 50 kr.

nem állhatta meg, hogy föl ne ágaskodjon. Láta, mint akasztja le a kincset érő jószágot nyakáról fejedelmi vetélytársa, mint földi elkáprázó szemét kis kezével Zappo mester leánya. A nő nem tud ellentállni a kísértésnek, karcsu termete lassan aláhajlik, mint a fűzág, melyet a posványba huz le a beléje kapaszkodó varangy. Látja, mint nyul a király mohón kedvese után, szive majd megszakad, s amint oda ap, nyakába akasztott készsége esik kezébe. Tamás esztét veszítve belefúj s a következő pillanatban bus dudaszó hallatszik, mintha temetési ének rezdülne meg a csöndes éjben.

A leány riadtan csapja be ablakát. A szenvedélyre gerjedt ifju király kirántja kardját, a sötény mellé kerülve dühében a bokrok közé szur. A vas csak a dudát érte, mely nagyot nyekken s panaszos jajszóval kiadja párját. Félóra mulva Ó-Buda sánczait megkerülvén, azokon tul vágat a négy lovas: Zsigmond király, Pantaleon, a paripájuk sötényébe kapaszkodó Prplicz s Szmrlics cseh lovagok.

Másnap Pantaleon a király sürgetésére már hajnalban Zoppo mester szőlőjébe nyargalt. Még el sem érte a vinczellér házát s Tamás legény került utjába, kiről Zsigmond király azt hitte, hogy szíven szurta.

— Szerencsétlen, — förmedt rá a velencei követ félig tréfásan. — Csak nem fecsegted ki a király titkát?

Tamás legény örült, hogy él, de nem is találkozott még senkivel, a kinek elmondhatta volna. Hallgatása fejében szüret után a királynak Ó-budai szőlőjébe került vinczellermesternek. Nemesi czimert is kapott; karddal átszurt dudu volt pajzsára festve, melynek jelentőségét a főurak, nemesek nem igen kutatták. Elégé fött a fejük a vérlázító szerződés miatt, melyet Barbiano Pantaleon csikart ki könnyelmű királyuktól s a mély immár teljesen Velencez önkényének szolgáltatva ki Dalmáciát, Magyarország sok pénzbe, sok vérbe került tartományát.

Telefon 143.

Friedländer Herman

Nagyvárad, Kolozsvári-utcza, Templom-tér.

Telefon 143.

Legujabb divatu uri és leány kalap formák,

posztó, nemez és bieberből diszítve is a

legolcsóbban kaphatók a kalapgyárban.

Kalapok ujjá alakítása olcsón eszközöltetik

A kath. nagygyűlés programja.

Tegnap a kath. nagygyűlés szakosztályainak tárgysorozatát ismertettük, most a nyilvános ülések programja van előttünk. Örömmel látjuk belőle, hogy a magyar katolikus világ előkelő vezetéi fognak ezuttal is az előadói székbe ülni. A püspöki karból gr. *Széchenyi Miklós* és *Városvy Gyula* püspökök, továbbá *Dr. Wolafka Nándor*, *Dr. Prohászka Ottokár*, *Giesswein Sándor*, a világiak közül *Zichy János* és *Nándor grófok*, *Simonyi-Semadam, Wilczek Frigyes* gróf képviselők, *Dr. Demeczky Mihály* a *Ferencz József* internátus igazgatója stb.

A teljes program a következő:

Oktober 20-án, kedden.

Délelőtt 10 órakor. Szentmise és Veni Sancte után

Délelőtt 11 órakor a katolikus nagygyűlés első nyilvános ülése a székesfővárosi Vigadó nagytermében. Tárgysorozat:

1. Pápai himnusz. Szózat. *Dombay Arthur* tanár vezetése mellett előadja a m. kir. opera férfikara.
2. Megnyitó beszéd. Mondja ifj. *Zichy János* gróf.
3. Diszelnökök választása. A szakosztályok elnökeinek megválasztása. A nagygyűlés megalakulása.
4. O Felsége a király üdvözlése.
5. A katolikus társadalmi tevékenységről. Mondja *Széchenyi Miklós* gróf győri püspök.

Délután 5 órakor második nyilvános ülés a székesfővárosi Vigadó nagytermében. Tárgysorozat:

1. Pápai himnusz. *Dombay Arthur* tanár vezetése mellett előadja a m. kir. Opera férfikara.
2. A magyar katolikusok hódolata az új pápa előtt. Ünnepi beszéd. Mondja: *Zichy Nándor* gróf.
3. X. Pius 6. Szentségének levele a katolikus nagygyűléshez.
4. A katolikus sajtóról. Mondja: *Wilczek Frigyes* gróf orsz. képviselő.
5. A világiak apostolkodása. Mondja: *Prohászka Ottokár* dr.

Oktober 21-én, szerdán.

Délelőtt 9 órakor Szentmise.

Délelőtt 10 órakor harmadik nyilvános ülés. A székesfővárosi Vigadó nagytermében. Tárgysorozat:

1. Az ülés megnyitása.
2. Bejelentések.
3. A katolikus tanítás és a nevelésügyről. Mondja: *Demeczky Mihály* dr., a *Ferencz József* nevelőintézet kormányzója.
4. A párbajjelenes mozgalom: Mondja: *Simonyi-Semadam Sándor* dr., orsz. képviselő.
5. A katolikusok feladatai a szociálizmus-sal szemben. Mondja: *Wolafka Nándor*, püspök.

Oktober 22-én, csütörtökön.

Délelőtt 9 órakor: Szent mise.

Délelőtt 10 órakor: Negyedik nyilvános ülés. Tárgysorozat:

1. Az ülés megnyitása.
2. Bejelentések.
3. A vallástalanság terjedésének okai és következményei. Mondja: *Csernoch János* dr. prelátus, orsz. képviselő.
4. A katolikus autonómiairól. Mondja: *Hellebronth Géza* dr. orsz. képviselő.
5. A szakosztályok munkálatainak és javaslatainak ismertetése. Mondja: *Giesswein Sándor* dr. kanonok.
6. Püspöki záróbeszéd. Mondja: *Városvy Gyula* dr. székesfővárosi püspök.

Délután 4 órakor: Nagy körmenet a Szent Jobbhoz.

A kongresszussal kapcsolatban több kath. egyület fogja gyűlését tartani: a *Pázmány-egylet* hétfőn este 6 órakor tartja választmányi ülését, kedden délután a *kath. legényegyleti* elnökök konferenciája lesz, szerdán a *kath. egyetemi ifjuság* gyűlésezik.

Sajnálattal vesszük észre e programból, hogy ezuttal elmarad, ami idáig a legnagyobb vonzerőt gyakorolta a tagokra s a legszebb kath. manifesztációra adott alkalmat: — az *eucharisztikus kongresszus*. *Majláth* püspök vezette mindig e kongresszus tanácskozásait s ez a körülmény egymagában annyi népet gyűjtött a kongresszusra, hogy szűk volt a legnagyobb terem is. Az utolsó nagygyűlés úgy határozott, hogy az eucharisztikus kongresszust a kath. nagygyűléstől függetlenül, más időben tartja meg. Ennek megvan ugyan a maga oka, de félünk, hogy külön azért nem fognak olyan sokan felmenni Budapestre.

Az így elmaradt eucharisztikus körmenet helyett *hazafias körmenetet* rendez a nagygyűlés Budavárába *Sz. István jobbához* s ez lesz az idei kath. nagygyűlés méltó befejezése.

A kath. kongresszusra 4000-nél többen jelentkeztek a vidékről.

Nagyváradról többen fognak résztvenni a nagygyűlésen. *Szmrecsányi Pál* püspökünk O. Excellenciája hétfőn utazik el s a kongresszus után részt vesz a f. hó 23-án tartandó püspöki konferencián is

A *nagyvárad* kath. kör képviseletében *Gerliczy Ferencz* báró és *Palotay László* praelátus-kanonok a kör elnökei és a tagok közül *Dr. Hoványi Gyula* jogtanár, *Pečanovits Imre* főmérnök és *Kaczvinszky Andor* káptalani gazdatiszt vesznek részt s kívülük még számosan mennek fel Nagyváradra a kath. nagygyűlésre.

UJDONSAGOK.

* **Személyi hír.** *Rees Emil*, a gázgyár igazgatója hosszas londoni tartózkodás után tegnap hazaérkezett Nagyváradra.

* **Kolozsvári egyetemi hallgatók Nagyváradon.** Mint tegnapi számunkban jeleztük, a kolozsvári egyetem küldöttjei, kik az ifjuság nevében koszorút visznek a szegedi Kossuthszoborra, tegnap reggel Nagyváradra érkeztek, hol rövid pihenőt tartottak az alföldi vonat indulásáig. Tizenketten jöttek az egyetemi kör elnöke *Markadó Győző* vezetése alatt. Az ifjak közül többen magyar ruhában, kardosan jöttek. A vasutnál a nagyvárad kath. jogakadémia számos polgára várta az érkező testvéreket. Nevükben *Popity János* üdvözölte az érkezőket szívélyes szavakkal, kifejezve egyttal sajnálatát, hogy nem tarthat velök s kéri őket, hogy a várad bajtársak koszoruját vigyék magukkal s helyezték el a szoborra. A szép hazafias érzéstől áthatott beszédre *Markadó Győző* válaszolt. Örömmel fogadja társai nevében a meleg, kollegiális fogadtatást. Bár eddig nem érintkezett egymással a különben közel eső két város főiskolai polgársága, de igéri, hogy ezentul a létesülő Diákszövetség által szorosabb lesz a kapcsolat, mely őket egymáshoz fűzi. Ezután kölcsönösen bemutatkoztak, s megindultak a városba. A Royalban megpreggeliztek s utána megtekintették a Szent László-teret, meglátogatták az akadémiát. Tíz órakor kivonultak vasuthoz s folytatták utjukat a kolozsváriak Szeged felé, magukkal vivén a nagyvárad akadémiai ifjak szép koszoruját.

* **Visszavont felbevezés.** A nagyvárad földmozdonyu villamos vasutal hosszabb idő óta tárgyal Nagyvárad városa a felett, hogy a villamos vasut részére szükséges áram kilovoltját milyen árért bocsássa a város a vasut részére. A tárgyalások folyamán a bizottságok és a tanács 12 fillér mellett állapodott meg, azonban az utolsó órában a szakértők kijelentették, hogy ily ár mellett ráfizet a város az üzletre. Későbbi szakértői vélemények alapján a város törvényhatósága 14 fillér összeget állapított meg, de *Dr. Rosenthal Mór* ügyvéd a közgyűlés ezen határozatát megfelelbezte, s a 12 fillér egységár megállapítását kérte. Ezen felebevezését azonban, a városhoz intézett beadványában tegnap visszavonta s kéri a törvényhatóságot, hogy ezen nyilatkozatát vegye tudomásul.

* **Hamis aranyak.** Nemrégiben adtunk hírt róla, hogy annyi hamis ötkoronás forog közkezen, hogy az ember szinte fél már ezektől a pénzdaraboktól. Most meg arról értesítenek hivatalosan, hogy az aranypénzeket is kezdik már hamisítani, a mit pedig nem könnyű dolognak mondanak a szakértők. A fémek királya igen kiismerszik pénzformájában a hamisítványok közül, azért nagyon nehéz utánozni. A szóban forgó hamis tizkoronások azonban valószággal művészettel vannak készítve s igen nehezen különböztethető meg a valódiaktól. Szakasztott olyan a veretők, a figurációjuk, sőt még a csengésük is, a színük pedig az a szép mosolygó sárga, a mely legjobban jellemzi az aranyat. Ez azonban csak igen vékony futtatás, a mely gyöngye dörzsölésre lekopik s igazi értéktelenségben mutatja az alatta rejtőzött hirtvány öntvényt. Mivel azonban az ember nem igen dörzsölgeti a kezébe kapott aranyat, hanem örül, ha a zsebébe teheti, a hamisítványok gyorsan terjednek — de egyelőre csak Krajnában, a hol forgalomba hozta őket a banda, melynek még nem sikerült nyomára akadni. Mivel azonban a sebes lábú pénz nem igen állja az egy helyet, hanem nagy gyorsasággal adódik kézről-kézre, jónak látjuk figyelmeztetni a közönséget a hamis aranyakra. Az *Osztrák-magyar bank* vezérigazgatósága elővigyázatokéért végett a hamis aranyak forgalomba hozásáról a nagyvárad főnökséget már értesítette.

* **Elintézett színházi affér.** Az a sajnálatos kis kulissza-affér, melyről tegnap városzerte izgatottan tárgyaltak, kedvező elintézet nyert. Tudvalevőleg az összeszóllalkozás a *Viczeadmirális* próbáján történt, okot pedig a színház társulat közszeretében álló tagját rágalmazó pletyka adott, melyet az inzultált kardalos terjesztett. A háromtagu színházi törvényszék, mely ily esetekben ítélni szokott, a kiváló színészt a legsúlyosabb büntetéssel sújtotta, azaz kizárta a társulat kötelékéből. E súlyos ítélet ellen felebevezés történt az 5-ös bizottsághoz, mely tegnap ülésezett ez ügyben s a kardalost 10 korona pénzbüntetésre ítélte rágalmazásért. A közbecsülésben álló színész büntetését pedig 4 koronára szállították le. Ez az ítélet az ügy teljes megvilágításával hozatott s lehető méltányosan bünteti a rágalmazó kardalost s a felháborodásában megfélekedett színészt. Az ítéletnek azért is örvendhetünk, mert így a társulat egyik legjobb színésze tovább is a társulat erőssége marad.

* **Az Eiffel-toronyt lerombolják.** Hihetetlenül hangzó hírt küldenek Párisból: a francia főváros lakosai ráuntak az Eiffel-toronyra, amelyet annyi büszkeséggel mutogattak az idegeneknek s amely szinte elmaradhatatlan kelléke lett a párisi látvánialóknak. Az Eiffel-torony társaság tudni illik 1904-ig kapott koncessziót s már most arról beszélnek a városatyák, hogy a koncesszió lejáratát után leromboltatják a nagy művet. Hogy mit csinálnak a technikai tudomány e remekével, azzal is tisztában vannak: beállítják azt a tengerbe — világító toronynak.

* **Pőr a hódos-bodrogi kolostorért.** Erdek-kes pőr indul meg legközelebb a magyarországi gör. keleti szerb és román egyházak között. Mikor elvált a két egyház, a csálai erdőben Arad közelében fekvő hódos-bodrogi kolostor tudvalevőleg a román egyház kezében maradt és ez ma is szerzeteseinek egyetlen klastroma, melynek főnöke jelenleg Hamsea Agoston archimandrita. A szerb egyház azonban sehogy se tudott belenyugodni abba, hogy a románok legyen a hódosi kolostor s a két egyház gyűlésein és sajtójában állandó vita tárgyát képezi ez az ügy. A szerbek többször kísérletet is tettek, hogy visszazerezzék a klastromot, de mindezideig sikertelenül. Most a legvégső lépésre határozták el magukat: a pőrre. Mint ugyanis Karlóczáról táviratozzák, a szerb egyházi kongresszusi választmány a románoktól elfoglalt hódosi kolostor visszazerezése kérdésének megvizsgálására kiküldött Musiczky dr. választmányi tag indítványára elhatározta, hogy a magyarországi román metropolita ellen pert indít. Az egyházaknak ez a pöre bizonyára egyike lesz a legérdekesebbeknek.

* **Esküvő.** Néhai *Májericsik* Ferencz volt árvaszéki elnök fia Ferencz vasárnap délután 3 órakor esküszik örök hűséget a premontréi-rend uri-utcai templomában dr. *Sélley* Sándor miniszteri tanácsos kedves és szép unokahogának nyeviczkei *Lóvinczy* Jolánkának.

* **Országos czimerkiállítás.** Ez évben a magyar iparművészeti muzeum országos czimerkiállítást rendez Budapesten. A muzeum igazgatósága átiratot intézett Nagyvárad városához és a két nagyvárad püspökséghez a kiállítás sikerének előmozdítása tárgyában, hogy a hatóságuk, illetve az egyházak templomi és gyászczimereit engedjék át a kiállítás tartamára a tárlatrendező muzeumnak.

* **Nagy vasuti szerencsétlenség.** Kézdivásárhelyről jelentik a Magyar Távirati Irodának: Nagy vasuti szerencsétlenség történt az erdélyi erdőipar részvénytársaság gyulafalvi (Háromszékvármegye) faipartelepe romániai részén. Kézdivásárhelyi Bartók Ferencz munkavezető, tíz székely és két horvát munkással a musai részről a Zentoga nevű erdőrésztre indultak gyalog. A gyártelepből kiérve több üres tönkszállító kocsit találtak az iparvasut vágányain. Két kocsit Bartók, Balint Lajos és a két horvát segítségével összekapcsolt és felsőbb engedély nélkül fölrakták élelmi szereiket, azután maguk is fölülve, utnak indultak a lejtős hegyoldalon. A vezető vasuton, alig másfél kilométernyi távolságra, a kocsik nagyon sebesen mentek, úgy hogy Bartók Ferencz munkavezető, ki a fékezőn ült, nem volt képes fékezni és midőn mintegy két kilométernyire lehettek, mindkét kocsi kiugrott a vágányokból és a bentlők a jobboldali kősziklához vágódtak. Balint Lajos rögtön szörnyet halt, Bartók munkavezetőnek a jobb lába kettétörtött, Balint Lajosné, Keresztes Mártonné, Bartók Róza, Gál Istvánné, Bartók Mária, Gál Ferenczné, Szócs Margit súlyosan, Keresztes Márton; Keresztes Lázár és Gál István könnyebben sebesültek meg. A súlyosan sérülteket a kézdivásárhelyi Rudolf-kórházba szállították. A vizsgálatot megindították.

* **Letört bimbó.** Az őszi hervadás idején ismét letört egy gyenge bimbót a halál fagyos lehelle. Egy ártatlan kis leányka elhunytáról értesülünk részvétellel. *Gáthy* Bálint kir. altágyész alig 10 éves nevelt leánya: *Ferencz* Emmuska tegnapelőtt este rövid szenvedés után elhalt s lelke felszállt a többi angyalok közzé. A kis halottról a következő gyászjelentést adták ki:

Gáthy Bálint és neje Lázár Izabella nevelő szülei, Ferencz Emil, Ilona és Antal testvérei és számos rokonaik nevében is fájó szívvel tudatják, hogy *Ferencz* Emmuska rövid szenvedés után élete 10-ik évében, október

16-án este meghalt. A kedves halott földi maradványai folyó hó 18-án, vasárnap délután 1/4 órakor, Szalárdy-u. 13. sz. háznál fognak a róm. kath. szentegyház szertartása szerint be-szenteltetni s ezután az olasz-i sírkertben örök nyugalomra helyeztetni. Az engesztelő szent mise-áldozat 19-én délelőlt 10 órakor fog a premontréi-rend templomában az egek Urának bemutatni. Nagyvárad, 1903. október 16. Aldás kedves emlékére!

* **Szédelgő pinczerek.** *Iryni* Béla nyitrai illetőségű és *Pauker* Péter pécsi illetőségű faczér pinczerek, egyéb foglalkozás híján kéro leveleket irtak a helybeli zárdák főnököihez. Az Orsolya-zárda főnöknője hajlandó is lett volna a kért pénzbeli támogatás megadására, előbb azonban bizalmas információt kért a rendőrségtől, hogy a kérelmező tényleg segélyre érdemes-e. Délután 3 óra tájt azután, mikor a két érdemes kérelmező megjelent a zárdában, *Pataký* fogalmazó mind a kettőt fölön csipte és a rendőrségre hozta, itt a két jeles férfi lezárattott, addig is mig illetőségi helyükre fognak tolonczoltatni.

* **Elveszett** pénteken este egy kékbélésű barna bőr tárcza, melyben körülbelül 100 korona készpénz, két drb. negyedosztályú sorsjáték és egy adófelszólalás volt. Ki hirt ad róla, illő jutalmat kap a rendőrségen.

Figyelem! Nincs ember Nagyváradon, ki ne ismerné az „*Amerikai Áruházat*“, mely valóban találkozási helye a szép rőfös áruk kedvelőinek. Ha vidéki olvasóink között van valaki, ki ezt az üzletet nem ismerné, tekintse meg, melynek óriási rőfös és rövidáru raktára bármely fővárosi üzlettel versenyezhet. Itt található a legegyszerűbb cikktől kezdve a legfinomabb áruig minden, ami finomat és szépet az ipar csak produkálhat. Különösen fehérneműekben gyönyörű dolgok, a jó házi vászontól kezdve a legpompásabb kelenyig. Olvasóink tehát saját érdekükben cselekszenek, ha ez igazán jónevű üzletben szerzik be szükségleteiket. 241.

x Felhívjuk olvasóink figyelmét *Andriska Jenő* uri és női divatkereskedő cég lapunk mai számában közölt hirdetésére.

x **Allatgyógyászat.** Allattenyésztőket érdekelhet, hogy az idei londoni egészségügyi kiállításon *Dr. Dávid Viktor*, eszéki gyógyszer-táros „*Antegrin*“ nevű háziállatok óv- és gyógy-pora általános nagy szenzációt keltett. Gyakorlatilag az „*Antegrin*“ háziállatok belső bajainál nálunk is nagyszerűen bevált, állatorvosok és gazdák egyaránt dicsérik. Az „*Antegrin*“-t, mint stomachikumot és enyhe laxánst, a horv.-szlav.-dalm. királyi kormány is nemrég engedélyezte és jóvá hagyta, az országos vegytani intézet véleményezése alapján. Az „*Antegrin*“ az egész monarchiában törvényesen van védve. 896

x Felhívjuk t. olvasóink figyelmét *Oppenheim F. Vilmos* kosáráru kereskedésének lapunk mai számában közölt hirdetésére.

x **Felhívjuk** t. olvasóink figyelmét *Szabó* és *Hajnal* jóhírű fűszerkereskedő cég lapunk mai számában levő hirdetésére. 117

x **Ma már mindenki tudja**, hogy városunk legelőnyösebb bevásárlási forrása *Wallerstein Fülöp Fiai* nagyáruháza (Nagyvárad, Bémer-tér), hova bizalommal fordulhat mindenki szükségleteit beszerezni. Mi részünkről ez uton ajánljuk olvasóközönségünk szives figyelmébe. Bővebb felvilágosítással szolgál a cég lapunk mai számában közölt hirdetése.

NYILTTÉR.

Dr. Puskás Béla
ügyvédi irodáját 459
Nagyváradon, Széchenyi-
tér 8. szám alatt
megnyitotta.

Csemege szőlő.
*Sulkovszky her-
ceg* világhírű mé-
nesi rózsa-bakar
szőlőjéből naponta
friss küldemény, *legolcsóbb*
napi árban kapható
Nemes faj, tiróli maróni,
kilója 24 kr.

Mertz Nándor

utóda
csemege üzletében,
Nagyvárad, Körözs-utca.
Telefon 448. sz.

Bumbera Imre
polgári- és papi szabó.
Nagyvárad, új Bazár-épület színház oldal.

Van szerencsém a nagyérdemű közönség és Főtisztelendő papság becses tudomására hozni, hogy az őszi és téli idényre szükséges, mind legújabb divatnak és a legjobb minőségű szöveteim megérkeztek, melyekből a legújabb és legelegánsabb szabás szerint készítek nagybecsű megrendelőimnek.

Különösen felhívom a Főtisztelendő papság figyelmét az összes áruimra, melyet kizárólagosan csak a Főtisztelendő papság részére tartok. Állandóan nagy választék *reverenda*, *czimáda* és egyházi *kvadrátusokból*. *Rivétum* fekete és viola színben, továbbá egyedüli raktára a mai idény legszebb és legczélszerűbb *hit*, *remény*, *szeretet övének* (cingulus), mely egyedül csak nálam *szereshető* be.

Midőn a Főtisztelendő papság és a nagyérdemű közönség becses pártfogását kérem, meg kell említenem, hogy elvem mindig a jó kiállítás és jutányos ár volt, melytől eltérni a jövőben sem fogok.

Nagybecsű megrendeléseiket kérve, maradtam kitűnő tisztelettel:

Bumbera Imre,
425. polgári- és papi szabó.

IPARÜGYEK.

Építő ipari tanfolyam.

Az építő ipari téli tanfolyam a budapesti m. kir. állami felső építő ipariskolában (Budapest, VII. ker. Csömöri ut 74. sz.) november 3-án nyílik meg, a beiratás október 20-tól 28-ig tart.

A tanfolyam négy teli fél évre terjed; a végbizonyítvány három évi utólagos gyakorlattal mellett jogot ad a kőműves, a kőfaragó, vagy az ácsmesterség önálló üzésére.

Szükséges iratok: 1. Keresztlevél. 2. A végzett iskolai osztályokról szóló bizonyítványok. 3. Iparhatóságilag hitelesített bizonyítvány legalább egy évi gyakorlattal. 4. Másodszori himlőoltásról szóló s 5. erkölcsi bizonyítvány.

Egy-egy tanfolyamon összesen 28 koronát kell fizetni.

Az igazgatóság.

Igazságszolgáltatás.

A magyar-csékei monstre uzsorapör.

Tegnap késő esti órákban fejezték be a magyar-csékei uri uzsorások hünpörében a bizonyítási eljárást. Kihallgatták a másfél száznyi tanut, akiknek nagyrésze terhelt valómást tett *Breider Mór* és *Bartók Kálmán* ellen.

A tanuk vallomása csupán *Nagy Jánosné Egető* Mili kölesőa üzelmével szemben ingadoztak. *Mihelle* Juon például azt vallja, hogy 100 forint után csak 6 frt kamatot fizetett. Több ilyen vallomással szemben *Iván Salamon* több társával eskü alatt bizonyítja, hogy 50 forint után 10 forint kamatot fizettek.

A bizonyítási eljárás befejezése után hétfőn a pörbeszédre kerül a sor, s így keddre ítélet várható.

Sajtópör a primadonna ellen.

Szokatlanul érdekes sajtóper indult meg Budapesten, Nagyváradon, Aradon és Pécsen, amelynek főszereplője a szintársulat primadonnája: *Ruzsinszky Ilona* asszony. A sajtópöröket *Varga Lajos* dr. gyulai rendőrkapitány indította azokért a közleményekért, amelyeket *Ruzsinszky Ilona* a Pesti Hirlapban, a Nagyváradban, a Pécsi Naplóban s az Arad és Vidéké-ben válaszul irt a rendőrkapitány sértő közleményeire, amelyek a *Ruzsinszky-Bereczky* affért elmergesítették.

A rendőrkapitányt *Martos György* dr., a primadonnát *Lánczi József* dr. képviseli. A sajtóper kimenetelére nagy befolyással lesz annak a bünpernek kimenetele, amely *Varga Lajos* dr. ellen a gyulai járásbíró elött folyik s a melyben holnap tartják meg a végfegyverítést. Ebben a perben az az érdekes fordulat történt, hogy a tanukat is vád alá helyezték, ugyanis *Bereczky Lajos* rendőrfogalmazót is rágalmozás miatt s megállapították, hogy a tanukihallgatások a rendőrkapitány hivatalos helyiségében folytak le.

SZINHÁZ.

HETI MŰSOR:

Vasárnap: d. u. Obrenovics Sándor, este: Drótostót.

Hétfő: Drótostót Parlagival.

Kedd: Drótostót Parlagival.

Szerda: Ejjeli menedékhely.

Csütörtök: Herbelin papa, új vigjáték.

Péntek: Herbelin papa.

Szombat: Viceadmirális, operett.

Vasárnap: Bob herczeg, operett.

Drótostót. Léhár Ferencz operettjét az igazgatóság négy estén át tűzte műsorra, egymásután és pedig a két első este a fő nő szerepet *Haller Irma*, a második két estén pedig *Parlaghy Cornélia* játssza.

Drótostót.

Kitűnő czim. Olyan összedrótózott valami az egész darab, hogy csak a drót benne a fő, egyébként lehet majolika, agyag és fakanál egyvelege. A Drótostótban a drót: egy csomó zsidó viccz, a minőket eddig a Khóser adomák czimű kötetben adott közre Bagó Márton és fia bejegyzett czég. Nem rossz vicczek, csak arra kíváncsi aztán az ember, hogy a szöszbe drótoznak össze ezek az élczek két eljegyzést, Trencsént, kaszárnyát, foghagymát, jószívü zsidót meg néhány, többek közt a Csepürágókból ollózott dallamot? Az élczeken nagyokat neveltünk — hiszen van-e hálásabb téma a nevetetésre az »egyszeri zsidónál?« Hanem az »egyszeri zsidó« okosabb volt a Drótostót zsidójánál, mert az a volt-at büszkén lenézte, míg Pfefferkorn Farkas Lipót, a Drótostót főszereplője a saját igen jó élczéit olyan motívumokkal garairozza szindarabbá, a melyeket mintha láttunk vagy hallottunk volna valamikor, de nem a Drótostótban.

Meséje a darabnak ugyszólván semmi. Kicsiny tót gyerekeket vándorotjuk előtt eljegyeznek egymással s ők azt, mire felűnek, eifelejtik és másba szeretnek. Ennyi az egész. Az előjátékban búcsuznak a gyerekek s megkötik az eljegyzést, az első felvonásban összevesznek, a másodikban kibékülnek. Nő ná? Was willst du noch mehr? kérdené Pfefferkorn F. Lipót.

Az előjáték határozottan kedves, naiv dolog. Igazi gyönyörűséggel lehet élvezni gyermek humorát s az utolsó énekszám dallamosságát. A tulajdonképpeni darab I. felvonásának a közepétől azonban makacs ásitási tünetek mutatkoznak, a melyeket csak néha osziat el egy-egy ügyes élcz, no meg a hirhedt cake-walk táncz. A függöny legördülése — sajnos, csak 11 óraker — általános örömet jelent.

Az előadásban gondos előkészület látszott. Első sorban két kis pöttön apróságot kell kiemelnünk, *Horváth Irénkét* és *Kun Ferikét*. Az előjátékban szerepeltek mindketten annyira biztossággal, a mennyit irigyelni lehet két ilyen csöppségtől. Legkevésbé sem zavarta őket a nagy sokaság, ennivaló kedvességgel elmondták, elénekelték szerepeiket, aztán egymásra néztek s a tapsokra szépen meghajtották magukat. A piczi *Horváth Irénkének* a bátor fellépése és ügyessége, *Kun Ferikének* pedig kibontakozó csinos hangja ígér valamit a jövőben.

Igazi, szép sikere *Sziklainak* és *Bérczinek* volt. *Sziklai* a politikus csizmadiát bádogos kiadásban pompásan eltalálta. *Bérczi* pedig Pfefferkorn alakjában mutatott be (no természetesen antiszemizmus nélkül) kitűnő zsidó karrikaturát, ötletes, ügyes volt. Külön ki kell emelnünk a cake-walkot, melyet *Agnelly Irén*nel igazán virtuóz módon járt el s teljesen megérdemelte a tapsokat és ujjazást. *Agnelly Irén* most játékaival is ügyeskedett, nemcsak tánczával. *Zsuska* szerepében *Haller Irma*, *Jankó*ban *Békefi* adtak érdemes alakítást. *Horváth Kálmán* (*Milos*) mint mindig, most is figyelmet keltett szép hangjával s ambiciózus játékaival. Kisebb szerepekben *Dési*, *Szöke*, *Szathmáry* ügyeskedtek s *Bognár* próbált volna énekelni.

A rendező (*Somogyi Károly*) ugy látszik főgondot arra fordított, hogy a *Goldberger* czég reklamtábláját szembeötölően elhelyezze; szokatlan és izléstelen dolog, de bizonynyal azt akarta jelezni, hogy a politikus csizmadia bádogos boltjának tánczrendezői *Somogyi* és *Goldberger*. Annyi izléstelenség közt ez is elfér. Az előjátékban nincs izléstelenség. Hogy

ez pár jó viccz és a bizarr cake-walk tetszenek a fővárosban, azt értjük. De hogy a többi részét a darabnak hogy vette be Budapest 100-szor egymás után: arra *Karlsbad* fog felelni.

Dr. K. A.

Szigligeti-Színház.

Folyószám 17. Bírletszám 17. (páratlan.)

Ma, vasárnap 1903. október 18-án:

Délután 3 óraker fél helyárrakkal:

Obrenovics Sándor és Draga királyné.

Történelmi dráma.

Este 7 $\frac{1}{2}$ óraker rendes helyárrakkal:

A DRÓTOSTÓT.

Operette.

S Z E M É L Y E K.

Güther, bádogos mester	—	Sziklay Miklós
Miczi, leánya	—	Agnelly Irén
Jankó, üzletvezetője	—	Békefi Lajos
Pfefferkorn Farkas Lipót	—	Bérczy
Zsuska, cselédleány	—	Haller Irma
Milos, huszárkaplár	—	Horváth Kálmán
Ormeister	—	Szathmáry Arpád
Girált báró)	Szöke
Kohári)	Deésy Alfréd
Keszeg, kaplár	—	Perényi I.

HELYÁRAK: Nagypáholy 14 koron. Földszinti és első emeleti páholy 12 kor. Másodemeleti páholy 8 kor. Zsölye 3 kor. Kórszék 2 k r. 40 fill. Támlásszék, 2 kor. Erkölyülés 1-ső sor 1 kor. 20 fill., közép 2-ik sor 1 kor. Erkölyülés oldal 2-ik sor 80 fill. II. emeleti zártszék 60 fill. Földszinti állóhely 1 kor., Diák és katonajegy a földszintre 60 fill. Karzati állóhely 40 fill. Egy szinlap 20 fill.

Jegyek előre válthatóka színház jobb oldalán, a bérházzal szemben, d. e. 10-től 12 óráig, d. u. 3-tól 5-ig. Esti pénztárnyitás 7 óraker.

A holnapi előadásra jegyek már d. u. 3. órától előre válthatók.

Kezdeté fél 8 óraker, vége 10 óraker.

Holnap, hétfőn, október 19-én

A DRÓTOSTÓT.

Operette.

TAVIRATOK.

A király angol hadvezér.

Bécs, okt. 17. A lapok hire szerint *Methuen* lord október 20-án délután érkezik Bécsbe és az angol követségi palotában fog megszállni. Október 21-én ő Felsége külön kihallgatáson fogadja, a mely alkalommal átnyújtja az uralkodónak a marsall-botot. *Methuen* lord hivatalos lesz egy a Burgban adott dineren. (M. T. I.)

Szünet a vajudásban.

Budapest, okt. 17. (Saj. tud. táv.) A politikai vajudásban *Deák Ferencz* ünneplése egy napi csendet hozott, de azért még sem teljesen meddő eseményekben a nap. *Lukács* László délután visszaérkezett Bécsből s elment a 9-es bizottság ülésére.

A pártklubban sokan váraoztak a bizottság döntésére, de megállapodás a bizottságban nem történt s holnap 10 óraker ismét ülést tartanak.

A megállapodásról különféle hírek keringenek. *Tisza* István gróf remélhetőnek tartja, hogy holnap végleges megállapodást eredményeznek a tárgyalások, s az összes differenciák elsimulnak. Kilátásba helyezte, hogy vasárnap délután Lukács már indulhat Bécsbe s hétfőn már átveheti a király megbízását.

Szell Kálmán már kevésbé optimisztikusan nyilatkozott. O nem tartja feltétlenül a megegyezést, sőt kijelentette, hogy még lényeges nézeteltérések vannak.

Szentiványi pedig határozott elvi differenciákról beszélt. E differenciák a katonai perrendtartásnál merültek föl, a hol a korona álláspontja merev s ellenkezik a párt kívánalmaival.

Ugyanis Bécsben ragaszkodnak az egységes katonai igazságszolgáltatáshoz. S a magyar védelmet csak tolmács közvetítésével engednék meg.

Ez a magyar ügyvédek mellőzése volna s ezzel szemben a párt egyrésze állást foglal.

Ezenkívül elvi kifogásai is vannak a koronának és személyi differenciák is nehezítik a helyzetet.

Mindezzel szemben *Tisza* olyan kijelentést tett, hogy még a vezényleti elvi engedmények nemcsak a pártot, de a függetlenségeket is kifogják elégteleni.

Budapest, okt. 17. (Saj. tud. táv.) A függetlenségek is a pártköszben várták a 9-es bizottság döntését s megbotránkozva tárgyalták gróf *László* Adám főispán felfüggesztését. Politikai okokat látnak fenforogni, s ez ügyben *Bedőházi* és *Sebes* Dénest bízták meg interpellációval.

Uj püspökök.

Bécs, október 17. (Saj. tud. táv.) A *Fremdenblatt* írja, hogy a megüregedett magyar püspöki székeket rövid idő alatt betöltik, még pedig pécsi püspökké *Bubics* Zsigmond kassai püspököt, helyére pedig *Fraknoi* Vilmos püspököt nevezi ki a király kassai püspökké. A szepesi püspöki székre legnagyobb valószínűséggel *Parvi* Jánost emlegetik.

E hírrel kapcsolatban írja a bécsi ujság, hogy *Samassa* egri érseket legközelebb bitorosi rangra emelik.

Péter király látogatásai.

Budapest okt. 17. (Saj. tud. táv.) A N. W. Tagblatt-nak azt a hirt jelentik Belgrádból, hogy Péter király még ez év folyamán meg akarja látogatni az európai udvarokat. E hír szerint a király december közepén a bécsi udvart, azután a pétervári udvart, visszafelé pedig a berlini udvart látogatja meg. Jövő évben azután a kisebb udvarok kerülnének sorra.

A belga király Bécsben.

Bécs, október 17. (Saj. tud. táv.) *Lipót* belga király fél 10 órakor érkezett Bécsbe. Fogadása feltűnően egyszerű és hideg volt. A főherczegek közül csak négyen jelentek meg a pályaudvaron. *Lipót* belga király törődött, roskatag ember, szárnysegédjeinek karjára támaszkodva szállott ki a szalonkocsiból. *Fül-*

tünt, hogy királyunk nem csókolta meg *Lipót* királyt, hanem csak melegen megörázta kezét. A kocsiban is *Lipót* király *Ferenca József* balján ült. E hideg fogadtatásról a bécsi lapok is megütközve írnak.

Az olasz király Párisban.

Páris, okt. 17. A tegnap Delcassé külügyminiszternél adott diner után *Viktor Emánuel* király a jelenvolt személyiségekkel, különösen a külföldi hatalmak nagyköveteivel tárgyalott. (M. T. I.)

REGÉNY CSARNOK.

Sorsjáték.

Regény.

Irta: Stella (Szöke Berta)

95.

Még csak a kapocsi színház megnyitását várta be, darabja előadása után azonnal indulni szándékozott. A gondolat az előtte álló új életre, melyet a távol idegenben élni fog, az új környezet, az új világ, mely eléje táruland, kiragadták őt, legalább időnkint, szomorú lelkiállapotából.

Pár hetet szüleinél szándékozott tölteni, mielőtt hosszú útjára elindulna, azért Pércsen való tartózkodása már csak napok kérdése volt.

Nehéz szívvel váit meg Mércziéktől, akiknél élete legküzdelmesebb és egyszerűs mind legreményteljesebb időszakát töltötte. Fájó érzések vettek erőt rajta, midőn ismét és ismét bejárta azokat a helyeket, hol boldog álmái, vagy töprengéseibe merülve ült. Szemeit könny borította mikor a robogó vonatból kihajolva, a derék doktor s a kedves gyermekek kendőinek, illetve kalapjának lobogását látta. A kedves kis integető alakok, mind kisebb és kisebbnek látszottak míg végre eltűntek a szemhatárról.

Bagoshoz közeledve mélyen behuzta magát ülése szögletébe, nem mert kinézni az ablakon attól félt, hogy a nyüzsgő tömeg között észreveheti *Láposit*, vagy az ismerheti fel őt. Nem akart vele találkozni, mit is beszélhetek volna? Mit is mondhattak volna egymásnak? Én már arra vagyok kárthatva, hogy ifjúságom legszebb éveit töprengve, szerelmi csalódás okozta fájdalmak között töltsem — sóhajtott.

Vajda és Vajdáné vigasztalhatatlanok voltak leányuk Párisba menetelének hírére. Az egész familiát összegyűjtötték, hogy a terv meghisítésében segítségükre legyen. A családi konferencia napokig, sőt hetekig tartott, de minden rábeszélés, fenyegetés, ígérlet, eredménytelennek bizonyult, mert *Mártát* nem lehetett szándéka kivételében meggátolni, vagy csak megingatni is.

A rokonok haraggal távoztak, nem a legbizalmasabb jelzőkkel disztívén fel a makacs leányt, a szülők meg csak akkor hagytak fel lamentálásaikkal, midőn *Márta* kijelentette, hogy csupán egy levelébe kerül és a szerződés hamarabb érvénybe léphet a meghatározott időnél, mivel amugy is feszült idegei nem bírnak ki újabb és újabb rázkódtatást.

Mit tehettek, hát belenyugodtak a változhatlanba, leányuk képes lett volna fenyegetéseit beváltani. *Márta* kimondhatatlanul szenvedett, látva szülői néma keservét, kimondhatatlanul fájt neki az a gondolat, hogy szeretteinek ennyi bánatot szerez.

Ezalatt közeledett a színház megnyitásának ideje. A közel jövő dicsőségének e.őrzete minden más gondolatot kiszorított. A szülők örömeibe azonban örmöt vegyített az ünnepeltetést követő elutazás tudata.

— Szeretném, ha *Irma* is itthon lenne az előadáson — mondta egyszer *Vajdáné*, amidőn legalább milliomodszor megtárgyalták a megnyitás részleteit, az ünnepélyesség pontjait, az ünnepelt magatartásának, hogy és mikéntjét.

— Nem lesz az itt — bizonyította *Vajda* — úgy beszél vadászaton van valahol Erdélyben s a hálóban ott eviczkel már egy járásbíró.

Mintha éles tört mártottak volna a *Márta* szívébe e szavakra. Tehát igaz az, amit *Bánki* beszélt *Láposiról* és *Irmáról*, már itt is tudják! De nem szölt, nem akarta tetézni szülei aggodalmát. Bánatát magába fojtotta.

A nagy nap beköszöntött. Kapocs roppant mozgalmas képet öltött. Képvisele voltak az ország összes irodalmi társaságai, aztán a megye a környék teljes számban. Mikor a vasfüggöny felgördült s a társulat hősszerelmesének szavaltára felhangzott a tapsvihár, *Márta* szíve elszorult.

A páholy egyik sötét zugába húzódott, kezét sebesen dobogó keblére szorítva hallgatta az előadást, leste a hatást, melyet darabja a közönségre tett. Es ezzel bizony meglehetősen elégedve. Az érdeklődés nőttön nőtt s az első felvonás után zajosan hívták a lámpák elé! Csaknem elszédült az egyszerre reá irányított látcsövektől s támoogyva kapaszkodott a rendező karjába, aki helyére vissza vezette. Mikor a második felvonás után megjelent a közönség előtt, már bátrabban tekintett szét a tömeg sorai között s meghatva vette a temérdek koszorut, köztük egy remek kivitelű ezüst koszorut egy barátjától felírással. Egész valója megremegett, midőn a kulisszák mögött kibetűzte a discret felírást. Ezt ő küldi — sugta, szíve boldogságtól telve. Es ez az édes sejtélem, felért a dicsőség, az ünnepeltetés okozta boldogsággal.

(Folyt. köv.)

KÖZGAZDASÁG.

Nagyváradai hetivásár.

Marha ártáblázat 1903. okt. 13-ról.
1 pár I-ső rendű jármos ökör 610—700 kor.
1 pár II-od rendű jármos ökör 520—600 k.
1 pár III-ad rendű jármos ökör 240—500 k.
1 drb fejős tehén 110—280 k. 1 drb vágó ökör 250 kgr. 160—320 k. 1 drb vágó tehén 150 kgr. 130—200 k. 1 drb veres borju 26—52 k. 1 drb fél éves borju 42—74 k. 1 drb egy éves borju 50—80 k. 1 drb két éves borju 72—180 k. 1 drb hizott sertés 100 kgr.-ként 116—122 k. 1 pár fél éves sertés 36—50 k. 1 pár egy éves sertés 56—114 k. 1 pár két éves sertés 120—180 k. 1 drb igás ló 150—270 k. 1 pár ökörbőr 40—50 k. 1 pár tehénbőr 26—34 k. 1 pár borjubőr 10—20 k. 1 pár lóbőr 10—20 k.

Forgalmi kimutatás 1903. okt. hó 13-ról. *Tisza* buza körülbelül 3700 hltr. Kétszeres buza 500 hltr. Rozs 900 hltr. Arpa 400 hltr. Zab 500 hltr. Tengeri 2600 hltr. Burgonya 200 hltr.

Határidők.

Budapest, okt. 17.	
Buza októberre	7.86
Buza áprilisra	7.88
Tengeri	6.26
Rozs okt.	6.50
Zab ápr.	5.90
Káposzta, repce, aug.	11.90

Értéktőzsde

Budapest, okt. 17.	
Osztrák hitel	688.50
Magyar hitel	749.50
Allamvasut	694.—
Rimamurányi	488.—
Magyar jelzálog	585.25
Salgótarjáni	—
Wagon-kölcsön	—

Hivatalos árfolyamok

a budapesti áru- és értéktőzsdén 1903. okt. 17-én.	
Magyar aranyjáradék 4%	118.80
Magyar koronajáradék	97.95
Magyar vasuti kölcsön aranyban 4 1/2%	—
Magyarvasuti kölcsön ezüstben 2 1/2%	—
Magyar keleti vasuti államkötvény 1876-ból	—
Magyar földterhermentesítési kötvény 4%	97.90
Italmérsi jog megváltási kötvény	—
Horváth szlavonföldterhermentesítési kötvény	97.40
Magyar nyerevény-sorsjegy-kölcsön	207.
Tiszszabályozás és szegedi sorsjegyek-kölcsön	155.50
Osztrák járadék papirban	99.75
Osztrák járadék papirban	100.25
Osztrák járadék aranyban	119.25

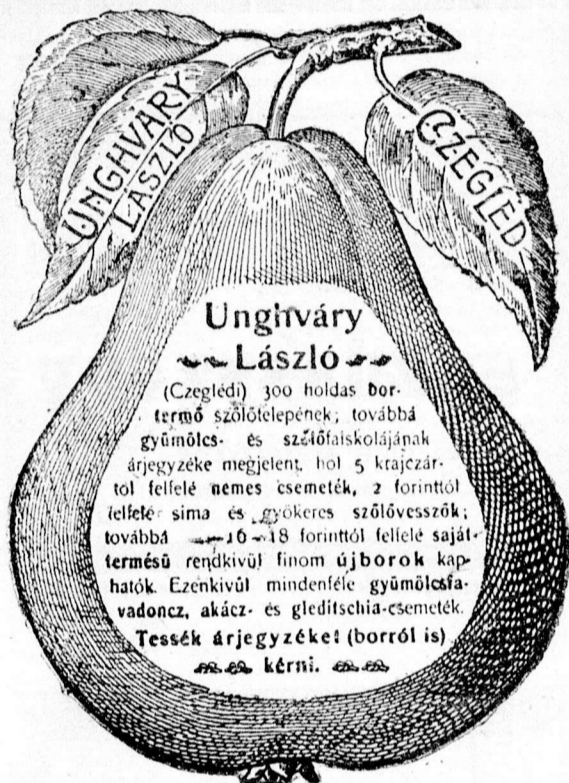
Osztrák korona járadék	99.75
Osztrák államsorsjegyek	154.50
Osztrák magyar bank részvény	15.75
Magyar hitelbankrészvény	728.—
Osztrák hitelintézet részvény	657.75
Párisi vista	19.04
29 frankos arany (Napoleon'dor)	117.22
Németbirodalmi márka	239.27
Londoni vista	95.15
20 márkás arany	28.47

A szerkesztésért felelős:

Dr. VUCSKICS GYULA.

Kiadó lakás.

A Kossuth-utcai Mezey-féle házban egy II. emeleti 6 szoba és mellékhelyiségekből álló lakás f. évi november hó 1-től kiadó. 417

Hitelt nyújtok

1-2-3 évre (kamat nélkül): városok, községek, megyék, vízsabályozó társulatok, mérnöki hivatalok, szövetkezetek, nagyobb uradalmak s más hitelképes testületeknek.
A hitelnyújtás szőlővesszőre és borra nem vonatkozik.

1060.—1903 vht. szám.

Árverési hirdetés.

A székelyhídi kir. járásbíróóság mint telekkönyvi hatóságnak 1903. évi 6672—903. tkvsz. végzéssel Komoróczy Ferencz és Nikolics J. György zároltatóknak Kutty Károly és társai elleni zárlati ügyében a zárlathoz tartozó jövedelmű javak bírói árverése rendeltetvén, annak fogantatására az 1903. évi október hó 20-ik napjának délelőtti 9 óráját tűzöm Er-Keserű községben azzal, hogy az árverés az ér-keserű 93. és 94. számú telekkönyvi betétekben foglalt Kutty-féle nona-tanyán kezdődik, folytatódik a hozzá tartozó földeken, a kastélyhoz tartozó beltelkeken és a 75. népsorszámu háznál.

Árverés alá kerülnek:

1. 540 zsák első osztályu zab,
2. 61 zsák másodosztályu zab,
3. 491 zsák első osztályu árpa,
4. 45 zsák másod osztályu árpa,
5. 5¹/₂ zsák rozs,
6. 30 zsák muharos köles,
7. gyp, sarju, bükköny és here széna,

8. zab, árpa és köles, szalma és azok polyvai,
9. takarmánylók,
10. burgonya,
11. bab,
12. takarmányrépa,
13. köb. tengeri termésre a határon,
14. tengeri termése a 75-ik népsorszámu háznál.

Összes becsértéke 8472 korona 60 fillér.
Az itt felsorolt ingók legtöbbet ígérőnek becsáron alól is eladatnak. Az elárverezendő ingóságok vételára azonnal és készpénzben lesz fizetendő. Miről érdekelt felek és Jakó Bálint zárgondnokot, utóbbit azzal értesitem, hogy a neki át és számba adott és az árverési hirdetményben közölt javak átadása végett feltétlenül jelenjen meg. A termények kölesön zsákban lévőnek elhelyezve, zsákok nélkül adatnak el és veendőik át. Árverelőik figyelmeztetnek, hogy az összes termények máglyákba rakva vannak, esőzés esetéa könnyen romolhatnak, miért is azok azonnali átvétele iránt gondoskodjanak.

Székelyhid, 1903 október hó 10-én.

Jóny, kir. bir. végrh. 464.

Sz. Kocsis János

férfi-szabó üzlete,
Nagyvárad, Szent László-tér,
a Sas-kávéház mellett.

Nagy raktár valódi angol, francia és honi

szövetekből,

melyekből **jutányos árákért** a legszebb, legelegánssabb angol és francia szabás szerinti **uri ruhákkal** szolgálhatok.

Tisztelettel

Sz. Kocsis János, férfi-szabó.

Andriska Jenő

RÖVIDÁRU, NŐI- és FÉRFI SZABÓKELLÉKEK és DIVATÁRUK RAKTÁRA

NAGYVÁRAD, Szent László-tér 1. szám.

Őszi idényre

ajánlom a kitünőnek elismert, glace, svéd és szarvasbőr keztüimet a következő áron:

1 pár női glacé keztü	—70, —85, 1.— frt.
1 pár női svéd	1.30, 1.50
Vizben mosható női szarvasbőr keztü	1.10, 1.40
Férfi glace keztü	1 frttól feljebb
Férfi őzbőr, szarvasbőr valamint noppa keztüik nagy választékban.	

Keztüik tisztítása páronként 12 kr.

A legújabb ruhadiszek: **csipkék, boak, színházi sawlok, esőernyők, harisnyák, bélések**, allandóan nagy választékban.

Férfi **ingek, gallérok, kézelők, nyakkendők, lábtyúk, harisnyák, harisnya kötők, nadrágtartók** a legjobb minőségben és minden a legolcsóbb

SZABOTT ÁRAKON!

Kézimunkák és hozzávalók. Női és férfi szabó-kellékek, **Mindennemű rövidárúk. Pipere cikkek.** TELEFON 488.

Derékfűző (Miederl)

Befogatósi kötszerek és gumiművek

Keztü gyári raktár!

Mezey Sándor, Szt. László-tér „Sas“-szálloda alatt.

Uri, női divat és fehérnemű raktára.

Ajánlja a n. é. közönség figyelmébe kizárólag legjobb minőségű árukkal felszerelt raktárát.
Urak részére: Kalapok, fehérneműek mérték szerint a legjobb kivitelben. *Keztyük, harisnyák,* meleg gyapju alsó ruházatok. Különlégességek *nyakkendőkből, gallérok* s minden idetartozó cikkek.
Hölgyek részére: *Juponok, Blousok, pongyolák, fűzők, harisnyaneműek, keztyük* s mindennemű ruházati idény és pipere cikkek, a legválogatottabb kivitelben,

gyermekruha ujdonságok.

Meleg alsó ruházatok *gyermek részére.*

Vidéki rendelések lelkiismeretesen eszközölteknék. Kivánatra választék küldetik.

Mezey Sándor,

Szt. László-tér „Sas“-szálloda alatt.

414

A Richter-féle
LINIMENTUM CAPS. COMP.
Horgony-Pain-Expeller

egy régi kipróbált háziszor, a mely már több mint 33 év óta megbízható bedörzsölésül alkalmaztatik köszvényél, csúznál és meghúléseknél.

Intés. Silányabb utánzatok miatt bevásárláskor óvatosak legyünk és csakis eredeti üvegeket dobozokban a „Horgony“ védjeggyel és a „Richter“ czegjeggyel fogadjunk el. — 80 f. 1 k. 40 f. és 2 k. árban a legtöbb gyógyszerárban kapható. Főraktár: **Török József,** gyógyszerésznél **Budapesten.**

Richter F. Ad. és társa,
 ** csász. és kir. udvari szállítók. **
Rudolstadt.

Országh Sándor

zongoragyára

R. Palota. (Budapest mellett).

Alapított 1861-ben.

Ajánlja a mai kor igényeinek mindenben megfelelő

új orgonáit.

Elvállal *javitásokat* a legutányosabb árak mellett.

Kisebb orgonák raktáron!

211 Árjegyzéket kivánatra küldök.

Ügyes, tiszta, rendes, takarékos, főzni jól tudó nő alkalmazást keres mint:

gazdasszony

esetleg mint *üzlettárs.*
 Czím a kiadóhivatalban.

461.

Vászon, fehér és asztal neműek, damast áruk elismert legelőnyösebb árban. Tartósságért kezességet vállalunk.

Teljes menyasszonyi kelenyék remek kivitelben 100 frttól 5000 frttig.

Valódi angol és francia különlegességek, czebelin, schottisch és doubl keimékben gyönyörű választék — ugyszintén olcsóbb keimékben is — 120 centiméter széles, már 25 krtól kezdve.

Óriási választék fekete és színes ruha és blous selymekben, sima selymek, minden létező minőség és színben a legolcsóbb árakban.

Remek kivitelű diszek, selyem aplicatio — chantüile és valancien csipkék, fekete fehér és ecrü színekben, — kivételes olcsó árakban.

Férfi és gyermek fehérneműek, ingek, kézelők, gallérok, harisnyák, zsebkendők, jäger és trico alsó ruhák nagy választék és nagyon olcsó árakban.

**Egy férfi gallér 10 kr.,
 1 pár kézelő 20 kr.**

Berliner és posztó nagy és fél nagy kendők, fejkendők, selyem, chachemir és delainból, selyem, zsenillier, gyapju schawlok.

Egy gyapju schawl 45 kr.

paplan és matrác

készítettés saját felügyeletünk mellett, gyönyörű kivitelekben, továbbá pluss, pique és trico paplanok.

Fiók-üzlet:

Debreczen
 Piacz-utca.

Fő-üzlet:

Nagyvárad
 Bémer-tér.

Fiók-üzlet:

Kisvárdá
 László-tér.

ÉRTESÍTÉS

Van szerencsénk a n. é. közönséget értesíteni, hogy a közelgő **őszi és téli idényre** raktárunkat nagy mennyiségben a **legújabb és legdivatosabb** árukkal és nagy alkalmi vételekkel felhalmoztuk és kérjük az igen tisztelt vásárló közönséget a saját érdekében is, hogy szolid és legolcsóbb áruinkról s pontos kiszolgálásról általánosan elismert üzletünket felkeresni sziveskedjék.

Kiváló tisztelettel

WALLERSTEIN FÜLÖP FIAI.

Szolid szabott árak túlfizetés teljesen kizárva.

Különösen figyelemre méltó!

Az ujonnan berendezett női és gyermek confection raktár dús választékban, eredeti modellek.

Salon szőnyegek, futó, velvet tapestry és spárga szőnyegek függönyök, lambrekinok, fali és ágyelő szőnyegek, ágy garnitúrák, **csipke és tüll függönyök**, fehér — crem és ecrü színben állandóan óriási választékban és legolcsóbb árakban.

Egy ablak szövet függöny már 95 krért.

Mindennemű bélék áruk és hozzá valók szabott árakban.

Egy ruhához teljes hozzávaló 1 frt 35 kr.

Teljes csecsemő kelenyék gyönyörű kivitelben igen olcsó árakban.

Kocsi és plüss takarók,

gácsi és brassói pokróczok, méter és darab számra.

Eredeti gyári ár.

1924
1903. sz.

Hirdetmény.

Nagyvárad város rendőrkapitányi hivatala, mint I. fokú iparhatóság közhírré teszi, hogy a Klein M. és fia féle Kosuth-utcai zálogkölcson üzlet f. év október hó 20-án végleg megszűnő, az ezen zálogkölcson üzletben a lejárt összes zálogtárgyak f. év október hó 26-iknapján reggel 9 órákor kezdődő nyilvános árverésen el fognak adni.

Nagyvárad, 1903 október hó 16-án.

463. **Gerő,**
főkapitány.

Férjem uram sem ellenzi

Dávid Gyula, eszéki gyógyszerész, szepitőszereit használja. Szepítő és más arzfoltok ellen Eszéki pomádéja ára 70 f., K. 1.20, 2.20, makacs arzfoltoknál az erősebb hatású Pompadour-pasztám kőcsögje K. 3 és 5. Arzfoltó fekete pont alakú miteszerek egyedüli mulasztója a juvenil, ára K. 1 és 2. Bármelyik szerem használata előtt csakis Oestergon különös porzappannal kell mosdani K. 1, 2, 3. Örömet szerzek sziate ifjító hajfestőmmel az őszülőknél, próbaüveg K. 2, 4 és 8.

ANTEGRIN. Háziallatok óv- és gyógypora. Minden gonddalozás és kérdésködések nélkül, hogy mi volna jó, csakis Antegrin kell, a mint bágyadtak, mindjárt beadni. Egyszeri adag alig keül 3 krajczárba,

melylyel vagy kárt elharitanak azok, a kik óveszerképen és étvágygerjesztől hébe-korba adva bizalaskor is mindig már előre megrendelik, pel dáiul 100 darab sertés közt a dögöt megszüntetni 10—15—20 kilogramm szükséges. Egy tekerce ára K. 2, mely elég 2 süldő megmentésére. Egy kilogramm ára K. 4. Két és fél kilogrammot tíz sertésre csomagolással K. 10 32 f-ért már bérmentve is küldöm. Öt kilogramm 20 K. helyett K. 10; de 10 kilogramm csak K. 34. Kaplatók posta v. vasuton utánvétellel küldve, csakis **Dr. Dávid Viktor.**

Törv. védve. gyógyszerész-tudor, a m. kir. természettudományi társulat rendes tagja. Szent István király gyógyszerertárában, ESZÉK, alsóváros.

Uj! VENDÉGLŐ Uj!

A n. é közönségnek, jó ismerőseimnek és barátainak van szerencsém becses tudomására hozni, hogy Nagy-Körözs-utca 1. szám alatt, egészen ujonnan épített helyiségben egy a mai kor igényeinek teljesen megfelelő

vendéglőt nyitottam.

A gyönyörűen festett és berendezett nagy és kényelmes éttermemben tisztelt vendégeim kitünő étellel, tisztán kezelt legjobb minőségű italokkal lesznek előzeny és legpontosabb kiszolgálás mellett ellátva és hiszem, hogy a teljes megelégedés folytán gyakran fognak megjelenésükkel szerencsélteni.

A nagybecsű közönség pártfogását körve vagyok mély tisztelettel

SZABÓ GYULA,
vendéglős.
Nagy Körözs-utca 1. szám.

500 forintot

fizetek annak, a ki **Bartilla** fogvizének használata mellett, üvege 35 kr. valaha ismét fogfájást kap vagy a szája bűzlik. (Csomagolásért külön 10 kr.) **Bartilla A. örökösai** (E. Winkler) Wien, 19. 1. Sommergasse 1. Kapható **Nagyváradon Vaddsz Albert** drogáriájában Fő-utca, **Nyíry György, Molnár Lajos** urak gyógyszeriarában. **Berettyó-Ujfaluban: Trajanovits Antal** gyógyszerertárában. Kérjünk határozottan mindenütt **Bartilla-féle** fogvizet. (Hamisítványok feljelentői jól díjaztatnak.) Oly helyekre, hol nem kapható bérmentve küldök 7 üveget 2 forint 60 kr-ért. 453

A várad-velencei volt Weinberger-féle gyárhelyiségben

2 magtár

azonnal bérbevehető. Értekezhetni lehet a Nagyvárad Takarékpénztárnál. 807.

Egészséget a betegnek, erőt a gyengének!

Jurisics Miklós felszabadított a török járom alól és Jurisics Péter gyógyszerész Pakráczon megszabadít a betegségtől kitünően ható szereit által. A Jurisics-féle Pakrácz cseppek oly csodaszerű hatással van. A Jurisics-féle Pakrácz cseppek legbiztosabban gyógyítják a gyomorbajt és székrekedést, gyomorgörccsöt, rendetlen székürülést, étvágytalanságot, aranyeres bántalmakat és ezzel kapcsolatos fejfájást, gyomorégést, felbűffogést, sápkórt, szédülést és mindenfajta gyomorkatarust, de a legfinyesebb sikerrel alkalmaztatik külsőleg is, nevezetesen daganatok, égési sebek, szaggatás és köszvényes bántalmaknál, mert a hol semmi-féle szer nem használott ott a **Jurisics-féle Pakrácz cseppek** már rövid használat után nemcsak enyhítést, de gyógyulást hozott. Ezt számtalan hálanylatkozat minden országból bizonyítja.

460

A Jurisics-féle Pakrácz cseppek megrendelhetők közvetlenül **JURISICS PÉTER** gyógyszerertől **PAKRÁCZON 426. sz.** Árak használati utasítással, láda és postaköltséggel.
12 üveg kor. 5.— 36 üveg kor. 12.40 Minden 12 üveg után egy 24 > > 8.60 48 > > 16.— üveg **PAKRÁCZI CSEPPEK** ráadásul ingyen.

Köhögés, tüdőfájás, torokbaj, rekedtség, nehéz lélegzés, oldalnyilalás, influenza és hurul ellen felülmulhatlan szer

A **Jurisics-féle Szlavoniai növénynedv.** Ára: 2 üveg 3 kor. 40 fill., 4 üveg 5 kor. 80 fill., 6 üveg 8 kor. 20 fill.

Hideglelés és láz ellen kitünő «Febri Fugo» mely rendkívül gyorsan és biztosan hat. — Ára: 2 üveg kor. 4.20, 4 üveg kor. 7.—, 6 üveg kor. 10.—

Szlavoniai növénynedvből és «Febri Fugo»-ból két üvegnél kevesebbet nem lehet rendelni. Ezek rendelésénél is egy üveg **Pakrácz cseppe**t ingyen kapunk.

Jelszavam: **Egészséget a betegnek, erőt a gyengének!**
Főraktár Budapesten:
Török József gyógytárában **Király-utca 12.**

Vidmarics Péter magyarázza a Pakrácz cseppek csodaszerű hatását.

ELSŐ NAGYVÁRADI műkelfestő, pliszérozó és vegyészeti ruhatisztító intézet.

Fő-üzlet **Körözs-utca 1.** — **Fiók-üzlet színház-bazár.**

Van szerencsém a n. é közönség becses figyelmét felhívni, hogy üzletemet a mai kor igényeinek teljesen megfelelő

pliszérozó intézettel

nagyobbítottam. Intézetem oly arányokban van felszerelve, hogy a legkényesebb izlést is teljesen fölülmulja. Festek, pliszérozók és tisztítók bármilyen disszel ellátott munkákat, színházi, katonai, egyházi ruhákat, mindenféle **szőrmék és tollakat**. Különléle arany, ezüst, vagy bármilyen disszel ellátott tárgyakat saját felügyeletem alatt a legkitünőbbben egészen tisztítok.

Csipekfüggönyök a legolcsóbb árban tisztítatnak.

11 év óta fennálló, saját vezetésem alatt levő **VEGYITISZTIFÓ INTÉZETEMBE** mindenki bizalommal küldheti tisztítás végett a ruhát, rég ősmert vegyitisztító intézetemben minden munkát **mérsékelt árban vállalok** s törekvésem mint eddig, ezután is a közönség minden igényeit dicséretesen kielégíteni.

Mély tisztelettel

Szabó László,
vegyi ruhatisztító és kelfestő.

DOLGOZÓ-TELEP: PECZE-UTCZA 170. (Saját ház.)

430.

Kiváló szerencse Töröknél!

Felülmulhatlanul

kedvez főáruháznak a szerencse. Rövid idő alatt 12 millió korona nyere-
ménynél többet fizettünk nagyrabecsült vevőinknek; csak a legutóbbi 5
hónapban a

3 legnagyobb nyereményt és pedig:

a **605.000** koronás nagy jutalmat az 57080. sz. sorsjegyre,
a **100.000** főnyereményt a 74366. » »
a **90.000** » » a 109780. » »

és ezeken kívül még egyéb sok nagy nyereményt.

Ajánljuk ennél fogva, hogy a világ legsélydúsabb osztálysorsjátékában vegyen részt.
A most következő magy. kir. szabadalmazott 13. osztálysorsjátékban újból

110.000 sorsjegyre 55.000 pénznyeremény

jut és összesen egy hatalmas összeget,

14 millió 459.000 koronát

sorsolnak ki rövid 5 hónap alatt.

A legnagyobb nyeremény a legszerencsésebb esetben

1.000.000 korona.

Továbbá 1 jutalom **600.000**, 1 nyeremény **400.000**,
1 à **200.000**, 2 à **100.000**, 1 à **90.000**, 2 à
80.000, 1 à **70.000**, 2 à **60.000**, 1 à **50.000**,
1 à **40.000**, 5 à **30.000**, 3 à **25.000**, 8 à **20.000**,
8 à **15.000**, 36 à **10.000** korona és még sok egyéb;
összesen **55.000 nyeremény és jutalom 14.459.000**
korona összegben.

Az I. osztályu sorsjegyek tervszerű árai:

$\frac{1}{8}$ eredeti sorsjegy frt — 75 vagy kor. 1.50; $\frac{1}{4}$ eredeti
sorsjegy frt 1.50 vagy kor. 3.— $\frac{1}{2}$ eredeti sorsjegy frt 3.
vagy kor. 6.—; $\frac{1}{1}$ eredeti sorsjegy frt 6.— vagy kor. 12.

A sorsjegyeket **utánvétellel** vagy az **összeg előzetes beküldése** ellenében
küldjük.

Hivatalos tervezet díjtalanul. Megrendéseket eredeti sorsjegyekre kérünk
f. é. október hó 26-ig bizalommal hozzánk beküldeni.

TÖRÖK A. és T. SA

BANKHÁZA BUDAPEST.

Hazánk legnagyobb osztálysorsjáték-üzlete.

Főáruháznak osztálysorsjáték-üzletei:

Központ: Teréz-körut 46/a. I. fiók: Váci-körut 4/a.

II. fiók: Muzeum-körut 11/a. III. fiók: Erzsébet-körut 54/a

Rendelőlevél levágandó. **TÖRÖK A. ÉS TÁRSA bankházának Budapest.**

Kérek részemre I. oszt. m. kir. szab. osztálysorsjáték eredeti sors-
jegyet a hivatalos tervezettel együtt küldeni.

Az összeget korona összegben { utánvételezni kérem
postautalvánnyal küldöm } A nem kívánt tör-
mellékelve bankjegyekben (bélyegekbén) } lendő

Pontos cím:

**Hirdetések felvételnek
a legjutányosabb árban elap
kiadóhivatalában.**

Nyomatott a Szent László nyomdában Nagyváradon.

Mintegy 50.000 különféle zöld ojtás eladó
össz. szállítással, rendelések már most elfo-
117 gadtatnak.

Szabó és Hajnal

fűszer-, ecemeg-, bor- és dőlgyümölcs-
üzletében

NAGYVÁRAD, FŐ-UTCZA,

Nagybanl szállóeladás.

Csemege szőlő kilója **20 kr.**

Nagyobb vételnél árengedmény.

Görög- és czukordinnyekben
nagy választék.

Nagy raktár sajt-neműek, prágai
sódar, szalámiból. Naponta friss
TEA-VAJ 1 kilo 1 frt 20 kr.

Világhírű

Előpataki gyógy-
borviz.

Egy liter 10 kr.

Kérjük t. vevőinket napi vagy
heti szükségletüket feladni, a mit
kihordó kocsinkkal díjtalanul haza-
küldünk.

Vidéki rendeléseknél csomago-
lást nem számítunk s díjtalanul
küldjük az itteni állomáshoz.

Számos megrendelést kérve,
maradunk

kiváló tisztelettel

SZABÓ ÉS HAJNAL.

Ujdonság! Megay Foot-Ball bombái a legki-
tűnőbb csokoládés gourmand-
csemege 1 darab 15 kr.

TELEFON 194.

TELEFON 194.

GYŐRI SÁNDOR

gázerőre berendezett mű- és homoru köszörülő
műhelye,

Nagyvárad, Kert-utca 1. sz.

Van szerencsém a n. é. közönséget értesí-
teni, hogy

gázerőre berendezett
mű- és homoru köszörülő műhelyemet

a mai kor igényeinek teljesen megfelelően a
legmodernebbül felszereltem.

Minden e szak-
mába vágó mun-
kálatok, u. m.
ollók, tyukszem-
vágók, beretvák
és mindennemű
kések tükörfé-
nyesre palléro-
zása valamint
kémüves mun-
kák előállítás,
a leglekiismer-
tesebb kidolgozás
és árszámítás te-
kintetében a leg-
előbb állítja-
tik elő.

Tisztelettel kérem a m. t. közönséget a
szjárt érdekükben is, hogy óvakodjanak az utcai
házaló köszörüsöktől, kik a munkát nevében
szedik össze köszörültetni s azt továbbítják.

295 Kiváló tisztelettel

Győri Sándor.